EL : POBLE : CATALÁ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. . 4 pessetes trimestre — PAISOS DE UNIÓ POSTAL. . . . 9 pessetes trimestre | ANY IV Barcelona, dimecres 2 d'octubre de 1907 NÚM. 594 | REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.—TELEFON 728 | PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA — BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes — CATALUNYA Y NACIONS IBÈRIQUES. 5'00 pessetes trimestre | Cts. 5

EMULSION FORCADA

D'OLI PUR DE FETGE DE BACALLÁ Y GLICEROFOSFATS

Gran reconstituient pera nois débils, desganats, fluixos de cames y tardans a caminar, y pera escrofulosos, flacs, desnodrits, anémics y debilitats. L'única a la que per son mérit ha llorejat ab un premi el Colegi de Farmacéutics de Barcelona.

EN JULI SANS Y MARTI

HA MORT

(A. C. S.)

Son pare en Pompeyo Sans, oncles, ties, cosins y demés parents y la raó social **SANS Y HERMANOS**, al participar als amics y coneguts tant sensible perdua, els preguen el tinguin present en llurs oracions y se serveixin assistir dijous, dia 3, a les deu del matí, a la casa mortuoria, Rambla de Catalunya, 32, pera acompanyar el cadavre a l'iglesia parroquial y d'allí a sa darrera estada (Cementiri vell).

NO'S CONVIDA PARTICULARMENT

El catedràtic de cirurgia doctor RUSCA s'ha encarregat novament de sa Clínica y despatx.

Material Fotogràfic

MARCA REGISTRADA

RIBA, S. en C.

PLAQUES SEQUES HAUFF

INSTANTÁNIES ORDINARIES

INSTANTÁNIES ORTOCROMÁTIQUES

ANTIHALO ORTOCROMÁTIQUES

Intensitat y claretat excelents. — Granulació molt fina. — Sense coloració groga.—Molt apropòsit pera'l revelat lent.

PLACA FLAVINE HAUFF

Placa instantània ortocromàtica de sensibilitat extraordinaria al groc y al verd, reproduint fidelment els colors sense *écran* groc.

REVELADORS HAUFF

en substancia, cartutxes y solucions concentrades.

Existencies de las meravelloses

PLAQUES AUTOCROMES LUMIÈRE

pera la fotografia dels colors, així com del material necessari pera sa manipulació.

Plassa Catalunya, 20 • Barcelona

MOSAICHS • E • F • ESCOFET & C

Ronda Sant Pere • 8

BRAGUERS els millors SISTEMA BRU. — Sant Francisco de Paula, número 8, al costat de l'Iglesia de Sant Francisco.

GERRES PERA LLET

Aquestes gerres són fetes d'una sola pessa, de planxa d'acer fortament estanyada, ab lo que no hi ha cap recó aont puguin quedarhi restes de llet que fermentin. La boca es ample y permet una fàcil llimpiesa, responent com cap altre a totes les exigencies higièniques. — —

David Ferrer y C.ª, S. en C.
— 6, ESCUDELLERS, 6 — Barcelona

La qüestió marroquina

III Y ÚLTIM

El poble castellà colonisà les terres descobertes per Colom, mogut per dos mòvils ben poderosos. Era l'un l'adquisició de metalls preciosos. l'or y la plata, que erradament creien aquelles generacions fonament de tota riquesa; era l'altre l'afany de convertir a la religió catòlica la població pagana del nou món.

Castella, empobrida per manca de tota producció, escolada per les guerres de Flandes y la corrent d'emigració a Amèrica, no pogué instaurar veritables relacions comercials ab les colonies; per xò, el domini fonamentat exclusivament en la forsa del Govern y del poder, fugí de les mans de la metròpoli en un tancar y obrir d'ulls, sense deixar el més petit vincle de relacions mercantils.

Lo que Castella no feu en el periode més brillant de sa historia, per falta de aptituts, Catalunya ho hauria probablement fet a no existir lleis proibitives que reservaven les riqueses del nou Continent als pobles hispànics castellans; y an aquesta proibició y a l'estat de decadencia del poble català en els sigles posteriors al XV, devem atribuir el que l'obra de civilisació d'Espanya a Amèrica fos incompleta, fragmentaria.

En el regnat de Carles III els catalans comensen a comerciejar ab els paisos americans y poc a poc renaix l'industria y el comers a Catalunya. Però nostres pretensions són modestes; quasi tot el sigle XIX lluitem pera conquerir el mercat nacional, invadit pels extrangers, mercat que no aconseguim assegurar fins l'any 1892, en qual data les industries catalanes comensen a exportar els seus productes manufacturers en quantitats d'alguna importancia a les colonies espanyoles.

Els altres pobles hispànics ja feia temps que havien abandonat tot intent d'establir relacions comercials ab Amèrica. La protecció aranzelaria de que estaven necessitats els agricultors y remaders espanyols pera defensar els seus productes de la competencia del Sud-Amèrica, feia impossible tota inteligencia comercial. Espanya cercava colocar els seus productes exportables: vi, mineral y fruites, a Europa, a cambi de rebaixes aranzelaries pera les manufactures. Així no era possible establir intercambi ab Amèrica, y per més que les nostres relacions ab els pobles americans esdevenien cada dia més amicals, eren també cada dia més platòniques.

Aquest moviment dels Governs espanyols, de retraiment en la política d'expansió de relacions mercantils a Amèrica se desenrotllava paralelament a una altra diametralment oposada dels productors catalans, perquè a mida que creixia la producció de manufactures, aumentaven les dificultats de colocarles en el mercat interior; quedaven sobrants que's necessitava exportar a pobles que no fossin industrials. Aquesta necessitat se sentí ab més forsa després de la perdua de les colonies y dels seus mercats, que forsosament se necessitava substituir per altres.

Y allavors comensaren una serie d'esforsos pera cercar colocació a les manufactures. El viatge a les Repúbliques sudamericanes den Zulueta y en Rahola, fou manifestació afortunada d'una de aquestes iniciatives. El resultat d'aquell viatge, malgrat tots els pessimismes, pot veures avui en nostres estatístiques de exportació, que s'han duplicat y triplicat per lo que's refereix an alguns països de l'Amèrica del Sud.

Y després s'ha treballat sempre afanyosament pera obrirnos camí. La Cambra y el Foment han demanat mil vegades la zona franca, la modificació de les ordenanses de Duana, l'habilitament dels ports de Ceuta y Melilla y moltes altres mides encaminades a facilitar l'acció dels nostres industrials y comerciants al Marroc, considerat per tots com un bon mercat pera nostres productes. Y s'ha fet més encara: associacions industrials creades de poc, com la Mutua de teixidors y la que està en formació de filadors, impulsen l'acció de conquesta de nous mercats als nostres productes per medi de primes.

Aquesta relació esquemàtica de fets demostra que'l creixement y natural desenrotllo de les activitats productores del poble català, li han creat necessitats d'expansió que no tenia vint anys enrera, y que, per tant, comensem a estar en condicions pera beneficiar dels nous mercats, dels nous territoris que's posin baix nostra protecció o dependencia. O en altres termes: que tenim capacitat pera comensar una obra de colonisació.

Y en lloc del món poden empleiarse les iniciatives nostres ab tantes probabilitats d'èxit com al Marroc. Afavoreixen nostra acció circumstancies marcadament favorables: els jueus, monopolisadors del comers marroquí, ens són afectes; la moneda circulant es la nostra; els ports més importants són aprop de casa; la colonia espanyola es la més nombrosa; el clima es sà y semblant al del sud de Espanya.

El comers de l'Imperi marroquí representa avui prop de cent milions de pessetes d'importació y no hi ha dubte que's duplicarà y triplicarà així que hi hagi ports y camins transitables a l'interior y s'exploti la riquesa minera que es positivament extraordinaria.

A Espanya sembla que en el repartiment li correspondrà la part nord o sigui desde Xafarines a Ceuta, en la costa del Mediterrani, y de Ceuta a Larache en la de l'estret de Gibraltar y Atlàntic. Doncs bé, la construcció d'un ferrocarril de Melilla a Fez y un altre de Tànger a l'interior, portarien una gran part del total comers d'importació y d'exportació al domini nostre. Deixo de banda tota consideració sobre la riquesa minera que podriem fàcilment explotar y la dels boscos de sureres capassos de donar abundant primera materia a nostres manufactures de Sant Feliu, pera concentrar solament la nostra atenció a l'importancia del comers que forsosament té de desenrotllarse a Melilla y Tànger; no sols ab l'interior de l'Imperi, sinó ab tota l'Africa, el dia gens llunyà en que'ls ferrocarrils del Nord d'Africa enllassin ses vies ab les centrals del Continent. Y tot això va a realisarse, a pendre forma, en uns moments en que sentim fortament la necessitat d'exportar productes y de buscar mercats, en moments en que fem el sacrifici de donar primes pera fer exportables els nostres articles a tot el món. Essent això cert, còm podem predicar l'abstenció en una empresa colonisadora?

Fora un gran erro apoiar la política de isolament y de quietut, quan a nosaltres ens són necessaris els aires d'Europa y vivim en plena febre de treball. La colonisació interior! Déu vulgui que's fassi; més no devem considerar aquesta obra profitosa com a única digna de nostra activitat; tant com la colonisació interior ens convenen nous mercats pera no fer dependre nostre treball, riquesa y avenir d'un sol d'ells, que es, y probablement serà, per desgracia, inconstant y pobre.

La colonisació del Nord de l'Àfrica es un negoci y ho serà magnífic pera nosaltres, si com es de creure seguim el camí de progrés ja comensat. No hi ha cap indici que pugui donar raó als pessimistes, ni motiu seriós pera renunciar a un bell avenir.

No vull acabar aquests articles sense donar grans y merescudes mercès a la Direcció d'EL POBLE CATALÀ, que m'ha obert generosament les planes del diari, malgrat no esser el meu criteri en un tot ajustat al seu.

JOAQUIM AGUILERA

Tot passant

PETIT COMENTARI

Bo y essent enemic de l'intervenció directa de l'Estat en els petits detalls de la vida usual, no vui amagar que sento una certa simpatia per les últimes disposicions den La Cierva, encaminades a restringir el noctambulisme. Fins deixant de banda lo que aquestes disposicions dificultaran les gestes de la gent de mala vida, tot lo que tendeixi a modificar les costums en el sentit d'anar al llit més d'hora y aixecarse més dematí, me sembla altament recomanable, mal no sigui sinó considerantho desde'l punt de vista de la higiene.

Es clar que es dolorós que semblant millora tingui d'esser resultat del poder coercitiu d'una llei y no conseqüencia de la lliure voluntat dels ciutadans. Però, encara que vingui per orde, en comptes de venir per espontani acord, lo verament interessant es que aquesta bona modificació de les nostres costums se realisi. Això de que avui, pera anar al teatre, tinguem de ficarnos forsosament al llit prop de les dues de la matinada, resulta perfectament intolerable. Com tampoc me sembla gens edificant que's fomenti el vici y la gandulería, deixant tenir oberts fins a les altes hores de la matinada aquells establiments que'n són caus infectes.

Lo que hi ha es que les autoritats haurien de distingir entre aquests caus y aquells altres establiments que les necessitats de la vida ciutadana no permeten tancar, com són certs restaurants econòmics, ont troben menjar els que pleguen del treball prop de l'auba.

Encara que, ben mirat, no crec que sigui necessari preocuparse gaire d'establir aquesta distinció, perquè tinc el presentiment de que les disposicions den La Cierva no arribaran a complirse, o bé, si se compleixen al comensament, cauran en desuetut desseguida. Y això per la senzilla raó de que'l Govern no voldrà posarse de punta ab els taverners de Madrid. Aquests ja anuncien una forta campanya contra les ordes del ministre de la Governació. Ells són els grans agents electorals de les pandilles monàrquiques. Y considereu si es possible que'l Govern vulgui privarse del concurs de les úniques forses que li queden a la capital de la monarquia.

J. POUS Y PAGÈS

A L'UNIVERSITAT

Obertura del Curs acadèmic

L'espectacle donat ahir pels nostres estudiants en l'acte celebrat en el Paranimf de l'Universitat, constituí una edició, corretgida y aumentada, del trist y vergonyós que donaren l'any passat, y l'altre y l'altre... En això si que's pot dir que fou seguida la costum, una ignominiosa y repugnant costum, que ja dura fa massa anys.

No caldrà, doncs, fer cap descripció de l'acte, primer perquè aquest no passà dels comensaments y després perquè'ns bastaria repetir lo que ja diguerem l'any passat y potser haurem de tornar a dir l'any vinent, encara que desitjariem, pel bon nom dels nostres estudiants, no haverho de fer. Els mateixos crits, les mateixes paraules y actituts incultes, profanaren la nostra Universitat, que semblava ahir una mena de Casa de Curació.

Tothom qui assistí a la festa, se vegé apostrofat grollerament, insultat per aquella massa esbogerrada que's situà primer al peu de l'escala del vestíbol y se desbordà després en manifestacions incíviques, en el Paranimf. Els catedràtics y l'element oficial, les personalitats convidades y fins les poques dames que hi assistiren, foren víctimes de aitals manifestacions. L'únic que no sols se n'escapà, sinó que fou rebut ab entusiàstiques demostracions de simpatia fou el nostre simpàtic batlle, el senyor Sanllehy. En cambi al senyor Ossorio, que també hi assistí...

Com l'any passat, enguany, el catedràtic a qui tocà fer el discurs de consuetut, que fou el doctor Estanyol, se vegé obligat a renunciar a la lectura, en vista de que la cridoria al Paranimf no sols no s'apaibagava, sinó que a cada moment prenia noves forses.

Així es que no podem dir res del discurs del doctor Estanyol que com ja esmentàrem portava per tema «Algunes consideracions sobre'l Dret d'Associació», encara que es de presumir la tendencia del treball de l'apassionat canonista.

No cal dir, tampoc, que'l doctor Calleja, secretari general de nostra Universitat, renuncià igualment a llegir la Memoria reglamentaria.

El rector, senyor Baró de Bonet, se vegé obligat a obrir depressa y corrents el nou Curs acadèmic, y a aixecar immediatament la sessió, entornantsen la llarga y llampanta comitiva oficial cap als salons del Rectorat, mentres continuaven encara en el Paranimf els crits y els avalots.

En el despatx del rector se reuniren a seguit, ab aquell, l'arcalde, el governador civil y els presidents de l'Audiencia y de la Diputació, conferenciant tots reservadament sobre'ls avalots, sense que se sàpiga lo que resolgueren.

Mentrestant, els estudiants anaven sortint en petits grupus de l'edifici, que aviat retornà a la pau y al silenci dels dies de festa o dels temps de vaganses. Una sola vegada més fou trencat el silenci: al sortir el senyor Sanllehy, a qui novament aclamaren y aplaudiren els pocs estudiants que encara hi restaven.

Es precís, absolutament precís, pera'l bon nom de tots, que espectacles com els de ahir no's reprodueixin mai més, mai més. Els estudiants són els més interessats en que així sigui y per això nosaltres esperem de la seva inteligencia y educació cívica, demostrades en altres ocasions, que compendran que actes com el d'ahir cauen com una vergonya no solament sobre ells, sinó sobre l'Universitat catalana, y que'ls sabran evitar d'avui endavant, imposantse enèrgicament an aquella minoria amiga de gatzares y crits.

⁂

Com que l'acte no's va acabar, no's varen poguer repartir els premis extraordinaris concedits als deixebles del curs anterior que se'n feren mereixedors, els quals foren els següents:

Facultat de Filosofia y Lletres: don Francisco Martorell y don Ramon d'Alòs y de Dou.

En la Facultat de Dret no se'n concedí cap.

Facultat de Ciencies: don Joan Ros y Claravall.

Facultat de Farmacia: don Josep Castellví y García Alhambra y don Felip Membrilla y Recano.

Facultat de Medecina: don Ramon San y Ricart y don Francisco Coll y Turbau.

Grau de Batxiller.—Secció de Lletres: don Joaquim Le Monnier y Bilta y don Joan Josep Montrós Perelló.

Secció de Ciencies: don Ramon de Rafael y Verhulst y don Josep Solà y Escofet.

Moviment autonomista

Centre Nacionalista Republicà. La Junta d'aquest Centre avisa a tots els socis, que fins avui, a les sis de la tarde, poden passar a recullir al local d'aquella entitat els abonaments a les vetllades que tindran lloc en el teatre Principal y que comensen aquesta nit.

Manresa.—Ampliant les noves que tenim publicades sobre'l miting inaugural del C. N. R. d'aquesta ciutat, que's celebrarà el prop-vinent diumenge, podem afegir que l'acte tindrà una gran importancia, segons cartes que rebem de Manresa.

S'ha contractat el teatre Nou, que ab tot y esser el local més gran de la localitat, se creu insuficient pera donar cabuda al públic que voldrà escoltar la paraula dels oradors nacionalistes republicans. Tots els pobles conveïns y molts de llunyans han anunciat l'anada a la capital del Pla de Bages de nodrides comissions el dia de la festa inaugural.

El Consell directiu del jove C. N. R. ha pres els següents acords, relatius a la festa del diumenge: Tindrà lloc un dinar a la sala del Centre en obsequi als oradors, al qual hi ha inscrits bon nombre de ciutadans. Durant tota la tarde una renomenada cobla situada davant del local executarà escullides sardanes. A dos quarts de dèu del vespre, en obsequi a les families dels socis, tindrà lloc una festa íntima als salons de la societat. Les senyores y senyoretes que hi assisteixin seran obsequiades ab artístics poms de flors.

Anirem publicant en dies successius els demés detalls que se'ns vagin enviant del miting de Manresa.

Solidaritat catalana.—En les oficines que ocupa la Solidaritat s'hi reuniren ahir els senyors Hurtado, Ventosa y Calvell, Aller, Rius, Roca, Vallès, Torras Sampol, Cambó, Junoy, Odon de Buen, Rodés, Marial y Roca y Roca.

Se donà compte d'una carta del senyor Salmerón, donant detalls de l'excursió a Galicia y s'acordà, davant de la susdita missiva, marxar a Galicia passant per Madrid y no per Valladolid.

No obstant, com sigui que algun diputat tenia'l compromís contret de passar per aquesta última capital, no tots els excursionistes faran junts el viatge.

Els diputats que assistiran al miting de la Corunya, sortiran de Barcelona el dia 4.

Aquests seran els senyors Ventosa, Rodés, Vallès, Odon de Buen y, probablement, el senyor Aller.

També s'acordà que'l pròxim dia 10 se trobin a Madrid tots els diputats y senadors solidaris, pera celebrar una reunió magna.

Carta de Madrid

Tema de trista actualitat són avui els aiguats d'Andalusia y les desgracies que han causat a la ciutat de Màlaga y pobles de la provincia. El nostre clima es inclement, extremós y sense solta, com els nostres polítics.

De les secades anem a les inondacions, del calor al fred; el terme mitg, ont està la salut y la riquesa, es desconegut dels espanyols. Rierots sense aigua y de cap utilitat, se converteixen, en un obrir y tancar d'ulls, en impetuosos torrents que arrebassen y malmeten tot lo que troben.

Y així es tot. Les nulitats d'avui, seran els homes públics de demà; els adulats y enaltits d'ara, seran desgraciats y bescantats un altre dia: passem de la lenitat, al rigor apassionat; del lliure cambi duaner, a l'ultraproteccionisme dels blats y dels sucres; del matonisme, a la covardia; del mateix modo que de la secada a l'inondació.

Jo crec que un país així no té cura, perquè tant o més difícil que repoblar els boscos, es illuminar les inteligencies ab el bon sentit y l'esperit de justicia de que estan totalment mancats la majoria dels espanyols.

Al costat de la nota tràgica de les víctimes dels aiguats, hi fa un contrast horrible la nota còmica donada pels nostres Sanchos y la més sortint de l'amo de tots els Sanchos, o sigui el ministre de la Governació. Oh, el ministre de la Governació es tota una providencia! Ell no's mou de l'aparell telegràfic recullint els episodis més dramàtics; ell dicta mesures sapientíssimes, ordena que s'enterrin els morts, que's tregui el llot dels carrers, envia als directors generals als llocs del succés, informa als reporters y reuneix les Juntes.

Després tot són reunions. Primer, el Consell de ministres, que's convoca pera tractar de les inondacions, lo qual veritablement es tranquilisador; més tard, les autoritats y societats de per tot arreu, pera reunir socors de la manera de consuetut, organisant *corrides de toros* y funcions de teatre, y finalment els estudiants, les captes, ab la corresponent banda militar y els consegüents dies de festa.

Al cap d'un quant temps ningú's recorda de les víctimes y fins devegades s'obliden de enviar als perjudicats els diners recullits.

La veritat es que entre esser víctima de la secada o de l'inondació, es preferible esserho d'aquesta: fa més soroll, crida l'atenció y se recull alguna cosa.

En La Cierva, que es un dels homes més despreocupats, *frescos*, com diuen aquí, y que va entrar al ministeri ab la condició de sortirne si l'escàndol electoral fos massa gros, ens sorprèn cada dia ab noves disposicions ministerials a la *Gaceta*. Ara l'ha empresa en contra dels armers. Pera comprar un arma serà necessari presentar la llicencia y pera obtenir aquesta un informe de la guarda civil.

No vull criticar el que's persegueixi l'ús indegut de les armes de fulla o de foc, causa de molts crims; però per això no hi ha que dictar cap disposició nova; fora prou que la policia fes complir les vigents, sense introduir modificacions inútils a la llegislació, ni perjudicar el comers llegítim de les armes.

Contrasta aquest furor llegislatiu del ministre ab lo deixat que té'l despatx del seu departament. Els expedients s'eternisen a Governació. D'allí no surt cap resolució que no hagi obtingut el *placet* del ministre y de les seves *camarillas*. L'infelís que no té influencia ab els diputats ministerials o ab els d'oposició que fan por al ministre, ja pot esperar fins al dia del judici: el seu plet no's resoldrà mai o's resoldrà en contra.

Segons noticies, això del nou Cens electoral que té de regenerar el sufragi, serà *una merienda de negros*. Aconsello als amics que vigilin molt totes les operacions preparatories de les noves llistes, que seran probablement molt pitjors que les anteriors, que podien oferir més garanties que'ls nous butlletins, que són facilment falsificables.

JOAN RIVERA

30 de setembre de 1907.

DE TOT EL MON

EL GRAN DUC DE BADEN Un telegrama de Mainau, ciutat banyada per l'hermós llac de Constance, ens anuncià la mort del gran duc de Baden, després d'haver sofert una agonia llarga y dolorosa.

Frederic-Guillem-Lluís, gran duc de Baden, duc de Zaehringen, nasqué a Carlsruhe, el dia 9 de setembre de 1826. Tenia, doncs, vuitanta un anys.

A la mort del seu pare, el gran duc Leopold, ocorreguda en l'any 1852, el gran duc Frederic se encarregà de la regencia del gran ducat,—en lloc del seu germà Lluís II—pujant al trono gran-ducal en 1856. El mateix any del seu adveniment al soli de Baden, prengué per esposa a la princesa Lluïsa de Prussia, filla de l'emperador Guillem I, avi del kaiser actual.

D'aquest matrimoni nasqueren el príncep hereu Frederic-Guillem, el qual vegé la llum en 1857 y la princesa Victoria, nascuda en 1862 y casada en 1881 ab el príncep reial de Suecia.

El sobirà que acaba de baixar a la tomba ha regnat més de mitg sigle sense interrupció, deixant el trono ferm y ben assentat; la mort del gran duc no tindrà cap repercussió política. El gran ducat de Baden es un dels petits estats alemanys en el qual no s'hi han desenrotllat les tendencies particularistes. Té aquest estat la constitució més lliberal de tots els que formen la Confederació germànica, admetent el sufragi universal pera les eleccions al Landtag. El gran duc Frederic deixa tranquil el trono al seu successor.

LA «SIGNORA» TOSELLI Quan arribaren a Florencia la comtesa Montignoso y el seu marit, els pares del pianista'ls esperaven a l'estació. Una minyona s'encarregava de la princeseta Mònica. Així que l'equipatge fou dut a lloc, la comtesa prengué'l bras del pare Toselli, mentres donava la mà a la seva filla Mònica. Enrico Toselli els seguia ab la seva mare.

Com tots anaven a peu, els curiosos se n'adonaren tot seguit. Més quan passaren el fielat, la minyona y la princesa Mònica montaren en un cotxe que'ls havia de dur a Fiesole. Els nous esposos digueren adéu als pares y també partiren en cotxe cap a Fiesole. En l'hotel ont pararen se feren servir dinar. Els esposos Toselli han llogat la «villa» Beatrice, d'ont pendran possessió aviat. Així que s'instalaren a l'hotel, la comtesa feu presentarse al brigadier de carrabiners y li previngué que de Dresde havien sortit dos agents saxons pera pèndreli la filla. El brigadier avisà tot seguit al comandant de la llegió. No deu estar del tot malament enterada l'ex princesa, quan el diari oficial de Dresde publica la següent declaració:

«Una comunicació oficial confirma que la comtesa Montignoso ha contret matrimoni a Londres ab el músic Toselli. Fem sapiguer, que per orde del rei, s'han fet ja les primeres gestions pera assegurar el retorn de la princesa Mònica a la Cort de Saxonia.»

IANKIS Y NIPPONS Comuniquen de Kiota que mister Taft, actual ministre de la Guerra dels Estats-Units y candidat dels demòcrates a la futura presidencia de la República americana, y el viscomte Teranxi, ministre de la Guerra de l'Imperi japonès, s'han passat dues llargues hores discutint l'estat de les relacions polítiques entre amdós països. Es possible, se diu, que de resultes d'aquesta conferencia ne surtin favorables y formals negociacions entre els governs de les dues potencies.

Els dos ministres són amics, d'una amistat sincera y ben fonamentada. Els dos s'han mostrat de acord en que no existia cap dificultat real que menassés seriosament les bones relacions que existeixen desde fa molt temps entre'ls Estats Units y el Japó. Naturalment, han examinat les qüestions de l'emigració japonesa y de la naturalisació. Es pro bable que aquesta conferencia's reprengui de nou quan mister Taft visiti a l'emperador nippó.

Els diaris japonesos comenten d'una manera en extrem favorable la visita del ministre Ianki al Japó y omplen les llurs columnes dels més insignificants detalls referents a la recepció de que mister Taft ha sigut objecte, tant per part de les autoritats japoneses com per part del poble.

Sessió de la Diputació

La nostra Corporació Provincial va inaugurar ahir les sessions del segon periode de l'actual exercici ab l'assistencia del governador senyor Ossorio, qui en compliment dels preceptes llegislatius va obrir la sessió, quan eren ja dos quarts de cinc.

El senyor Tona va llegir la convocatoria de la sessió inserta en el *Boletín Oficial*, y, seguidament, els articles 55 y 56 de la Llei Provincial, relatius a la solemnitat de l'obertura.

Fet això, el senyor Ossorio va comensar el seu discurs inaugural saludant a la Diputació y expressant el goig que sentia de trobarse entre'ls diputats, y presidint a l'honorable Cos provincial en aquell acte.

Va recordar els elogis que tributà a la Diputació en la visita que va fer a la mateixa poc després d'haver pres possessió del seu càrreg, y digué que ara'ls podia reproduir ab més fonament per haverse avalorat ab la experiencia l'excelent concepte que sempre li havia merescut la Diputació de Barcelona. Y posat en el terreny de les alabanses, digué que no podia per menys de parlar del president de la Diputació anterior y del de l'actual, desfentse en elogis respecte de la gestió del senyor Sostres, y fent un acabat panegiric de les dots intelectuals y polítiques del senyor Prat de la Riba.

Expressà la seva confiansa en la gestió administrativa de l'actual Diputació perquè sab que sense preocuparse de procedencies polítiques en aquella casa impera per damunt de tot l'amor a la provincia.

«Però,—digué—en mitg de les grans iniciatives y activitat demostrades en la construcció de carreteres provincials, establiments de beneficencia y altres empreses de interès general portades a cap per la Diputació, s'ha deixat una sola cosa descuidada de que Barcelona n'està molt necessitada: me refereixo a l'estudi de medis pera combatre la prostitució y les malalties que d'ella se n'originen. Per això vos prego y vos agrairé que tingueu en compte aquesta indicació y pogueu així colaborar tots junts, baix aquest aspecte, al bé de la mil voltes ilustre Barcelona.»

Declarà obert en nom del Govern l'actual periode de sessions, desitjant l'acert en la gestió de la Corporació Provincial, y a la qual va oferir el seu decidit y entusiasta concurs.

El senyor Prat de la Riba agraí les manifestacions que tingué'l senyor Ossorio pera la Diputació, y els elogis que tributà a la gestió de la mateixa, elogis que ell entenia eren justos si's compara la tasca de la Diputació de Barcelona ab la que realisen les Diputacions d'altres provincies, citant en justificació de les seves paraules les carreteres que s'han construit, els projectes que hi ha pera lograr que tots els pobles tinguin adequades vies de comunicació, l'obra de cultura que s'ha emprès la Diputació ab la creació d'una Comissió d'Estudis Catalans, en vista de que l'Estat sols se preocupa—y ben malament per cert—de l'alta cultura castellana; la creació y sosteniment d'escoles y establiments de Beneficencia, que encara que no sigui lo que ha d'esser en definitiva, el Cos provincial pot sentirsen justament orgullós.

Enumerà les iniciatives y millores que la actual Diputació té en projecte, expressant la confiansa de que elles mereixin l'apoi del senyor Ossorio, que pot esser molt beneficiós en certes ocasions, pera la llur completa realisació.

El senyor Sostres, en un altre parlament, expressà la seva gratitut a les paraules de elogi que per ell tingué'l senyor Ossorio en record de la seva gestió, a la qual no pot atribuirse'l cap més mèrit que'l d'haver tingut l'apoi entusiasta dels companys de Diputació, que fins pot haver fet veure brillant lo que era un esfors modest de la seva persona.

Se llegí després l'acta de la sessió anterior, y després d'aquesta, l'article 60 de la llei referent al nombre de sessions celebrades a voluntat de la Corporació.

S'acordà fixar en vuit el nombre de les de l'actual periode.

Després d'això, el senyor Ossorio va deixar la presidencia al senyor Prat de la Riba, y sortí de la sala de sessions acompanyat d'aquest y dels altres senyors de la taula presidencial.

El senyor Prat de la Riba s'ocupà, en sentides paraules, de les horribles inondacions de Màlaga, y proposà que a l'esfors de la Diputació d'aquella provincia pera socórrer als damnificats, y en prova de germanor, s'hi ajuntés el de la de Barcelona, contribuint ab un donatiu a alliviar la trista situació en que han quedat tantes families.

El senyor Sostres s'adherí a les paraules del senyor Prat, proposant que s'autorisi al mateix senyor Prat pera fer lo que cregui oportú en aital sentit.

Així va acordarse.

El senyor Lluch indicà la conveniencia de que, com mana la llei, se fixi l'hora en que deuran comensar les sessions pera que no succeeixi com en l'última, que sense avisar a ningú—segons digué—va celebrarse al matí en comptes de la tarde, com era costum.

El senyor Prat replicà que si el senyor Lluch hagués llegit l'orde del dia que li fou enviada igual que als altres diputats s'hauria enterat de l'hora en que's celebrava la sessió; y com que, fòra d'això, regonegué la raó del senyor Lluch a l'apoiar la seva moció en el manament de la llei, proposà, y va acordarse, que l'hora pera'l comensament de les sessions fos a les quatre de la tarde.

El senyor Tona llegí la Memoria de la Comissió provincial, y a seguit d'això varen llegirse també'ls acords adoptats interinament per la mateixa Comissió, que foren aprovats.

S'entrà al despaix ordinari, llegintse una comunicació de l'enginyer director accidental, donant compte de que podia procedirse a la recepció d'un tros de la carretera de Fogàs a Cornellà, en el terme de Sarrià, designantse pera feria al senyor Prat de la Riba.

El senyor Nogués anuncià que està acabant una memoria sobre la construcció de cases pera obrers, y que aviat la presentarà a la sanció dels seus companys.

El senyor Farguell demanà a la Comissió d'Hisenda que s'atengui el prec formulat per l'Ajuntament de Berga, el veinat de qual població ha sofert molts perjudicis ab motiu dels darrers aiguats.

Li contestà'l senyor Gubern oferint en nom de la Comissió d'Hisenda atendre les indicacions del senyor Farguell.

Aquest, després de donar les gracies, preguntà al senyor Prat si desde la constitució de la Diputació s'havia fet res efectiu pera l'erecció del monument a mossèn Cinto.

Va contestarli el senyor Prat dientli que quan se votà la quantitat ab que la Diputació contribueix a perpetuar la memoria de l'insigne poeta català, se va nomenar una Comissió molt nombrosa, que per esser tant nombrosa no es fàcil que fassi res de profit; y entenent que'l remei està en reformarla, prometé estudiar l'assumpte pera fer quelcom definitiu per l'aludit monument.

El mateix senyor Farguell donà compte de una gestió que, com a senador, va practicar a Madrid en interès de la Diputació de Barcelona, relativa als crèdits de segona ensenyansa. Aquests crèdits, regoneix el propri senyor Osma que fa vint anys deuria pagarlos l'Estat, però com que'l criteri del ministre d'Hisenda, malgrat això, es de que l'Estat els pagui tant sols d'ara endavant, el senyor Farguell va informar davant de la Comissió del Congrés que entén de l'assumpte, en el sentit de que s'havien de pagar a la Diputació de Barcelona y a les altres que's trobessin en el mateix cas els crèdits cobrats per l'Estat durant els esmentats vint anys, y que donarien a la caixa provincial un ingrés de un milió cinc centes mil y pico de pessetes.

El senyor Farguell digué que havia conseguit que la majoria de la Comissió considerés pertinents les seves pretensions, y expressà l'esperansa de que tal volta se'n conseguiexi algun resultat positiu.

A proposta del senyor Prat va acordarse donar un vot de gracies al senyor Farguell pels treballs verificats en interès de la Diputació.

Se designà al senyor Pujol pera presidir la subasta pera adjudicar l'impressió del *Boletín Oficial*.

Va aprovarse, per últim, la subasta de les obres del cos d'edifici lletra C de la Casa de Maternitat, y va aixecarse la sessió.

Eren dos quarts de cinc.

ANUNCIS OFICIALS

Junta del Port de Barcelona.—En virtut de reial orde de 9 de juliol de 1900, aprovatoria del plec de bases de l'empréstit de pessetes 8.300,000, representat per setze mil sis centes obligacions, y autorisat per reial orde de 2 de juny prop-passat, va emetre aquesta Junta en 28 d'agost del mateix any, quatre centes obligacions, sis mil en 25 de novembre de 1905 y sis mil en 15 d'igual mes de 1906, y havent resolt en sessió d'aquesta data, posar en circulació'l remanent de l'esmentat empréstit, o siguin quatre mil dos centes de les susdites obligacions, per la valúa total de 2.100,000 pessetes, ho fa baix les següents condicions:

1.ª L'emissió's farà mitjansant subasta pública que tindrà lloc el dia 18 del prop-vinent mes d'octubre, a les quatre de la tarde, en el saló de sessions de la Junta, situat en el pis principal de Llotja.

2.ª Les obligacions seran al portador, de cinc centes pessetes cada una, y disfrutaran l'interès anyal del quatre y mitg per cent, que's pagarà per trimestres vensuts en primer de janer, primer d'abril, primer de juliol y primer d'octubre de cada any, sens necessitat d'anunci en el periòdic, y a la sola presentació dels cupons facturats.

3.ª El primer cupó d'interessos de les obligacions que comprèn la present subasta, serà'l corresponent al primer d'abril de l'any de 1908.

4.ª Les obligacions, estaran lliures de contribució pera'ls que les preng[u]in. Els impostos, timbres y demés que deguin satisferse a l'Estat, seran pagats directament per aquesta Junta del Port, de sos fondos.

5.ª L'amortisació de les obligacions de aquest empréstit, comensarà als dèu anys de sa colocació; y deurà quedar acabada lo més tard als trenta anys. L'amortisació s'efectuarà per sorteig el dia 2 de janer de cada any, y per un import igual a la totalitat dels fondos que aproximadament resulten sobrants, després d'omplenat el servei d'interessos, gastos d'empleats y demés atencions de la Junta aprovades per la Superioritat.

6.ª La Junta del Port està facultada pera hipotecar, mitjansant escriptura pública, al pago dels interessos y amortisació de totes les obligacions: primer, els arbitris y recàrregs, de tota especie, que en l'actualitat constitueixen, y en lo successiu constituiran, els ingressos de la Junta; segon, el valor dels terrenys guanyats y que's guanyin al mar, y l'enagenació de's qu'ls determini; y tercer, lo que produeixin els magatzems y demés serveis que en ells s'estableixin.

7.ª El tipu mínim a que s'admetran proposicions pera l'adquisició d'obligacions, serà el de la par en moneda corrent.

8.ª Les proposicions podran ferse per una o més obligacions, presentantles en plec tancat y arreglades a l'adjunt model, a la Secretaría de la Junta, ont s'admetran durant els dies 15, 16 y 17 del pròxim octubre, de quatre a sis de la tarde, mitjansant el dipòsit d'un cinc per cent de l'import de les obligacions demanades, en la Depositaría-Pagaduría, la qual expedirà l'oportú resguard.

9.ª A l'hora fixada pera la subasta en la condició 1.ª, la presidencia d'aquesta Junta, després d'anunciar que va a procedirse a la obertura de les proposicions presentades, disposarà sa lectura per orde correlatiu, aixecantse l'oportuna acta del resultat. Dintre dels dos dies següents, la Junta adjudicarà als millors postors les obligacions demanades, y se procedirà, si fos necessari, al prorrateig entre proposicions iguals y a la rifa supletoria pera les fraccions; entenentse que la publicació del resultat de l'adjudicació en el Butlletí oficial y en dos periòdics locals, produirà tots els efectes d'una notificació en forma fèta als proponents.

10.ª Els que resultin adjudicataris, deuran entregar a la Secretaría de la Junta, desde'l dia següent de publicada l'adjudicació fins al 30 de l'esmentat mes d'octubre, y de tres a sis de la tarde, el reste de l'import de les obligacions que'ls hagin sigut senyalades, baix perdua, en altre cas, del dret adquirit y del cinc per cent dipositat en l'acte de la suscripció, el qual quedarà a favor de la Junta. Al satisferse el susdit reste, s'entregaran a l'adjudicatari les obligacions que li corresponguin.

Barcelona 30 de setembre de 1907.—El vis president, *Ròmul Bosch y Alsina*.—El secretari comptador, *M. Creus.*

MODEL DE PROPOSICIÓ

D. N. N.... veí de... habitant a..... ben enterat de les condicions pera l'emissió de quatre mil doscentes obligacions tretes a pública subasta per la Junta del Port d'aquesta Capital, y acceptant en totes ses parts dites condicions, se compromet a pendre (en lletra)..... obligacions al tipu de (en lletra)..... pessetes cada una.

(Data y firma del proponent.)

Sr. President de la Junta del Port de Barcelona.

INFORMACIÓ
DE BARCELONA

Carnet d'avui.—*A dos quarts de tres de la tarde:* Junta general de l'Associació d'artistes dramàtics y lírics.—*A dos quarts de nou del vespre:* Idem idem del ram de Fonda marítima.—*A les nou:* Junta general de la Societat de les Arts del Llibre.— *A dos quarts de dèu:* Sessió de l'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya.

Sant del dia: Els Sants Angels de la Guarda y sant Leodegar, bisbe y mr.— *Sant de demà:* Sant Candi, mr. y sant Gerard, abad.

Boletín Oficial.—Publica ahir les següents disposicions:

Reial decret convocant les Corts pera'l 10 de l'actual. Reials ordes sobre constitucions, y renovacions de Juntes de Reformes Socials y sustitucions d'individus de les mateixes. Disposició del Govern civil aclaratoria de la circular de 22 d'agost passat sobre terres acotades als efectes de la cassa. Circular comminant ab penyores als arcaldes que'l 5 de l'actual no hagin enviat al Govern civil els datos que se'ls demanaran sobre mercats dominicals. Operacions de demarcació que practicarà'l Cos d'enginyers de mines de Barcelona y Girona en el mes d'octubre. Actes del sorteig de vocals de les Juntes del Cens de Caldes de Montbui, Premià de Mar, Prat del Llobregat, Moncada, Calella, Gironella y Arenys de Mar. Anuncis d'Ajuntaments y providencies judicials.

**. Hules y plomeros, els millors y més barats, la casa Rosich, al costat de Sant Jaume.

Vida municipal

Ahir se reuní la ponencia que entén en la reglamentació del servei dels cotxes de punt, parlant de la conveniencia de que s'usin els taxímetres, pera'l complet coneixement de les hores del servei.

L'arcalde rebé ahir la visita de la Comissió de periodistes italians que han vingut a Barcelona pera preparar l'excursió a nostra ciutat dels seus companys d'Italia.

La Comissió susdita la formen el prof. Angelo Frascara, cronista en cap del *Caffaro* y conseller de l'«Associazione ligure dei Giornalisti» de Gènova, y el prof. Francesco Maria Zandrino, secretari general de la mateixa associació.

El senyor Sanllehy, acompanyat dels senyors Rubió, Rovira, Puig y Alfonso y Rahola, visità ahir l'edifici de l'Orfeó Català, essent rebuts els visitants pel mestre Millet, el senyor Cabot y altres individus de la Directiva de tant benemèrita associació.

Una Comissió de venedors del mercat de la Revolució visità ahir al senyor Sanllehy, demanantli la prompta construcció, en aquell mercat, d'un empedrat que l'Ajuntament ja ha tret a subasta.

Desde ahir torna a haverhi oficines a les tardes.

Ahir al mitgdia estigué a Casa la Ciutat el compositor Saint-Saëns, trobant a l'arcalde que marxava a Sarrià.

Els senyors Rahola y Pinilla feren els honors a l'ilustre músic, ensenyantli el Saló de Cent y el del Consistori.

El senyor Pinilla s'ha encarregat de nou de la tinencia del districte sisè.

Com cada dimars, ahir no's pogué celebrar sessió per falta de nombre de regidors.

De la Diputació

Els Mossos d'Esquadra de Castellar participen que han denunciat a un pastor veí de aquell poble per haver causat alguns perjudicis ab un ramat en una proprietat que'l marquès de Sentmenat té en aquell terme.

Els de Taradell comuniquen haver denunciat al jutge a un home que va insultar al guarda jurat de Sant Julià de Vilatorta.

Durant el mes de setembre s'han prestat pels Mossos d'Esquadra els següents serveis: Per escàndol, 1; tallament y furt d'arbres, 1; pressumpte autor d'abusos deshonestos, 2; furt, 25; infringir la llei de cassa, 12; reclamats judicialment, 4; danys a la proprietat, 12; baralles y ferides, 12; faltes a la moral, 5; ús indegut d'armes, 6; pressumpte autor de incendi, 1; autor d'incendi, 1; agressió y menasses de mort, 1; reclamat governativament, 1; lesions, 3.

Ahir, després de la sessió, varen entrar al saló dos Mossos d'Esquadra ab les polaines y gorra ab què's reformarà la seva indumentaria.

La gorra es blava, com el vestit, ab un ample galó vermell y l'escut de la provincia.

Tenen una forma semblant a les que s'han posat als agutzils municipals, encara que un xic més vistoses que aquelles.

Alguns diputats tenen l'intenció de proposar en la sessió propera que'ls gastos que origini l'introducció d'aquesta reforma, vagin a càrreg de la Diputació.

Avui sortiran els senyors Sostres y Parés pera assistir a les proves oficials d'un tren automòvil que anirà per carretera de Figueres a Saret.

Acció econòmica

En la darrera sessió celebrada per la Junta del Port baix la presidencia de don Ròmul Bosch y Alsina, foren aprovats els comptes corresponents al mes de juliol y se varen acordar diversos pagaments.

Entre'ls demés assumptes que en l'esmentada sessió se resolgueren, hi figuren: la colocació per subasta pública que's celebrarà durant els dies 15, 16 y 17 del mes actual, del reste de l'Empréstit, pera emetre'l qual la Junta se troba autorisada, d'import 2.100,000 pessetes en títols de 500 pessetes cada un a l'interès anyal del quatre y mitg per cent, lliure de tot impost pera'ls tenedors, accedint a la petició de la Societat Anònima de Navegació transatlàntica, pavimentant ab ciment els espais que pera les seves operacions té concedits en els coberts de la Barceloneta; facultar al vis president y a l'enginyer director pera fixar el cànon d'ocupació temporal que hauran de satisfer els minerals, terres y escories que hagin d'aplegarse en lloc adequat y proper als molls pera'l seu embarc y evitar en absolut que s'extreguin sorres ni *gravilles* de les platges de la Mar Vella, davant del «Nuevo Vulcano».

Va donarse compte, ademés, entre altres particulars de menor interès, d'una R. O. concedint a la contracta de les obres del Moll de Llevant una pròrroga de 18 mesos pera acabarles, d'unes comunicacions del cònsul de Xile y del senyor Ossorio ab motiu dels obsequis que la Junta d'Obres dedicà a l'oficialitat del creuer «Ministre Zenteno», quan la estada d'aquest en nostre port, y d'una altra R. O. adjudicant definitivament a don Juli Cuñals Berard el fer les portes metàliques pera'ls coberts del Moll de la Muralla.

Durant aquesta primera quinzena d'octubre exercirà'l càrreg de vocal de torn de la Caixa de pensions pera la vellesa y d'Estalvis, el conseller d'aquest Institut, don Jame Serra y Jané.

Federació Agrícola Catalana Balear.—Al local de l'I. A. C. de Sant Isidre, tingué lloc la reunió de la Federació, primera de les corresponents a l'exercici 1907-08. Presidí don Salvador Dachs y actuà de secretari el senyor Maspons Camarasa.

Després d'oberta la sessió y llegirse l'acta de la anterior, se donà compte de comunicacions de les Cambres Agrícoles de Manacor y Felanitx, y d'haver assistit representants de la Federació a les festes de l'arbre fruiter de Moià y Sitges y a l'inauguració d'una caixa rural a Sentmenat.

Seguidament feren diferentes mocions alguns delegats.

El senyor Raventós, en nom de l'Institut de Sant Isidre, proposà a la Federació la conveniencia de demanar al bisbe que traslladi la festa de la Mare de Déu de la Mercè pera les poblacions de la diòcesi, exceptuant Barcelona, a una altra època, per coincidir ab el temps de veremar y ocasionar perjudicis de consideració als que la volen observar. Parlaren sobre això diferents delegats, quedant acordat fer les degudes gestions prop del cardenal-bisbe, relatives a lo proposat pel senyor Raventós.

Se donà compte d'una consulta feta a la Federació pel compte de Torres Cabrera, qui proposà la fusió de totes les federacions agrícoles en una sola, que demanaría aleshores la seva oficialisació. S'acordà contestar en sentit negatiu.

El senyor Bernadas, del Sindicat Agrícol d'Alella, manifestà que aquesta societat ha tingut necessitat de fer un empréstit mitjansant l'emissió d'accions, pera qual operació no ha tingut de pagar l'impost dels drets reials ni el del Timbre.

Com que la supressió d'aquests impostos havia estat motiu de llargues discussions en el sí de la Federació, el senyor Barnadas fa avinent lo succeït als reunits pera que's tingui en compte pels altres sindicats. Manifestacions oposades a les fetes pel senyor Barnadas feren altres senyors, que no pogueren obtenir pera societats similars els beneficis esmentats.

El senyor Fontrodona parlà de la necessitat de que en la venda de vins s'exigeixin certificats d'origen que provin la procedencia d'aquell líquid, evitant així el que venguin vins als quals s'atribueixen procedencies que mai han tingut. Feren avinent molts delegats els inconvenients que hi ha pera evitar aquell frau, no arribantse a cap acord concret.

S'aixecà la sessió que, com se veu, tingué poca importancia.

A la Delegació d'Hisenda s'han senyalat pera demà els següents pagaments:

A don Prudenci Haudà, 102 pessetes; a don Francesc Font, 1,090,90; a don Josep Herreros, 1,583'25; a don Francesc Ortiz, 191'68, y al depositari pagador, 146,690'64.

El Centro Comercial Hispano-Marroquí ha rebut del ministre d'Estat el següent telegrama:

«Contestando al telegrama dirigido por ese Centro al presidente del Consejo de ministros, me complazco en participarles que el Gobierno de S. M. estudía con toda atención el asunto de las indemnizaciones á los españoles perjudicados por los sucesos de Casa-Blanca.—*Allendesalazar.*»

Lletres y Arts

S'ha obert l'abonament als quatre concerts que donarà aquest mes en el teatre Principal, l'orquestra Filarmònica Barcelonesa, dirigida per l'eminent mestre Lassalle.

Els programes seran interessantíssims, com de costum. S'estrenaran: la segona simfonia de Bruckner, una de Haydn, el vals Trist de Sibelius, unes impressions simfòniques den Garreta, un poema simfònic de C. Taltabull «Valdemar Dano», y se presentaran al públic barcelonès dos noms gloriosos en l'Historia de la música: Max Reger ab la seva serenada (quatre temps) y Huc Wolff ab la seva serenada italiana.

Entre'ls abonats a palcs hi figuren els senyors Juli Parellada, J. Manzano, don Lluís Vidal y Cuadras, senyor Albiñana, baró de Cuadras, senyor Güell, don Rafel Biada, senyors Batlló, Borràs, Conde, Quintana, doctor Andreu, Giralt, Maristany, Pena, etc., etc.

Es dir, que estan abonats ja quasi tots els palcs, lo que fa esperar que la campanya ademés d'artística serà profitosa.

El mestre don Artur Marcet ofereix en sa Academia pera l'estudi del piano dotze plasses completament gratuites a altres tants deixebles d'un y altre sexe.

Pera ingressar en aquest curs especial no podran esser els deixebles menors de dèu anys ni majors de disset.

Queda oberta la llista d'inscripció als magatzems de música: Sindicat Musical Dotesio, portal de l'Angel, núm. 1 y 3 y rambla de Sant Josep, núm. 29, y Dessy y C.ª, passeig de Gracia, núm. 5.

L'Orfeó de Sans ens prega que fem públic que no assistí cap representant seu a la reunió que pera tractar de la fusió entre diverses entitats d'aquella barriada, se celebrà darrerament, segons el dir d'alguns periòdics.

L'Academia Moderna de Música, de la qual hem tingut ocasió de parlar diferentes vegades pera lloar la bondat científica del seu mètode pedagògic, celebrarà la sessió inaugural de curs demà dijous, a dos quarts de sis de la tarde.

El programa de la festa, que indubtablement se veurà molt concorreguda, serà'l següent:

Primer. «Notes de Conferencies», discurs de J. M.ª Vàzquez.—Segon. «Trio III», (op. 1), Beethoven. *a)* «Allegro». *b)* «Menuetto». *c)* «Finale». Ceballos (violí). Baucis (violoncel-lo). Vallhonesta (piano).— Tercer. «Primavera», Mendelssohn; senyoreta Campillo (arpa). Ceballos (violí). Baucis (violoncel-lo).—Quart. «Concert en Sol menor» (op. 25), Mendelssohn. (A dos pianos.) Vallhonesta y Roda.

El dia 6, a les nou de la nit, se celebrarà en el Foment del Treball Nacional la recepció del soci de número de la Societat Barcelonesa d'Amics de l'Instrucció, el distingit compositor don Maximí Novi, ab un concert que dirigirà'l recipiendari.

Pendran part en ell el tenor senyor Gironella, el baríton senyor Navarro, el baix senyor Fontanals y les tres seccions de l'Agrupació de Quartets «La Filantròpica», que en unió de la professora donya Elvira Calado y el subdirector don Frederic Cotó, per deferencia a son mestre, pendran part en l'acte.

El programa del concert serà'l següent:

Primera part.— «Goigs y planys», serenada a veus soles, per la secció d'homes, Clavé; «Les cigales», chor mixte a veus soles, Novi; «Yo non ti chiedo», romansa de baríton pel senyor Navarro, Novi; «Granada», oriental pera orfeó, per la secció d'homes, cantant el solo el tenor senyor Gironella, Novi; «Don Carlo», romansa de baix pel senyor Fontanals, Verdi; «La mort de l'escolà», per les tres seccions, Nicolau.

Segona part.—«L'arc de Sant Martí», chor descriptiu a veus soles, per la secció d'homes' Novi; «Pasqua Florida», sardana, per les tres seccions, encarregantse del solo el tenor senyor Gironella, Novi; «Romansa», per la soprano senyora Cortí; «La cansó del bressol», per les tres seccions, Novi; «Ultimo addio», romansa pel senyor Gironella, Novi; «La patria nova», per les tres seccions, Grieg.

D'Instrucció

En la darrera sessió que celebrà la Junta Provincial d'Instrucció Pública, se prengueren els següents acords:

Remetre a informe de l'inspector els expedients de llicencia de la mestra de Santa Maria de Miralles, donya Francisca Pauner, pera oposicions y de la de Montcada, donya Josepa de la Pau Martínez, pera assumptes particulars.

Deixar sense curs per improcedent l'instancia de l'arcalde de Puigdalba, alsantse davant del ministre del ram, de l'acord pres per aquesta Junta relatiu a la provisió de la escola d'amdós sexes d'aquell poble y dirli que'l susdit recurs deu dirigirse al superior geràrquic, rector d'aquest districte universitari.

Remetre de nou a informe de l'advocat de l'Estat l'expedient sol·licitant habers vensuts pel mestre d'aquesta capital don Joaquim Julià, incoats per les seves hereves.

Tornar a la mestra de Pontons, donya Maria Rosa Nicolau, son expedient sol·licitant aument de sòu pera que refassi l'instancia del seu puny y lletra y aclareixi algunes extrems de la seva fulla de serveis.

Dir al secretari d'aquesta Corporació que redacti l'informe a l'instancia del mestre jubilat don Josep Anton Gallana, remesa a l'efecte per la sub secretaría del ram.

Oficiar a la mestra de Castell d'Areny, donya María Canudas, fentli present el deber en que's trobava d'obrir les classes el dia primer del passat mes o de participar per escrit els motius legals que s'hi oposaren y advertintli que si torna a succeir un altre cas com el de que ha sigut acusada, per no haverse presentat al poble fins el dia 16 de l'actual, se procedirà a lo que en dret hi hagi lloc sense contemplació de cap mena.

Transcriure als Ajuntaments de Canet de Mar y de Gironella la reial orde relativa a la reducció de sòu de les escoles públiques.

Transcriure a don Carles Homedes la resolució del Rectorat deixant sense efecte'l seu nomenament de mestre interí de Santa Maria d'Oló, y declarantio comprès en el cas quart de la reial orde de 19 d'agost de 1904.

Transcriure a la Junta local de Puigdalba la resolució del Rectorat referent a la provisió de mestre de l'escola mixta d'aquell poble.

Contestar a la mestra de Puigdalba, donya Rosa Montserrat, que pugui admetre en la seva escola als nens de sis anys en endavant.

Concedir l'autorisació corresponent pera que l'escola de nens d'Olesa de Bonesvalls sigui traslladada al nou local ofert per l'Ajuntament.

Que a comptar de la vinenta setmana se celebraran les sessions a les cinc de la tarde, en lloc de les dèu del matí, com s'han celebrat els mesos passats.

Escoltar a la Junta local y a l'Ajuntament de Sant Hipòlit de Voltregà, sobre'l traslat de l'escola pública de noies y habitació de la mestra y el seu marit, mestre també del mateix poble, a la casa oferta per don Macià Vineta.

Preguntar a l'arcalde de Sant Joan de Fàbregues el per què no s'han portat a efecte les obres de millora y sanejament de la casa-escola pública de nens, conforme se li ordenà per ofici de 18 d'agost pròxim passat.

Donar curs a l'expedient de classificació de la mestra de Navarcles donya Francisca Janés.

Concedir l'autorisació que sol·liciten donya Francisca Janés y donya Teresa Minores, pera autorisar els descomptes de l'escalafó.

Participar a don Lluís Lamaña, advocat y proprietari, que per reial orde de 23 del present mes ha sigut nomenat vocal d'aquesta Junta en concepte de pare de familia, qual nomenament ha vist ab agrado aquesta corporació.

Tornar a la mestra de Gayà, donya Amalia Iglesias, el pressupost del material de la seva escola, a fi de que'l formuli solament per mitg any, conforme se li té ordenat.

Y últimament acordà *visi* sobre l'ofici del mestre de Vilovì, don Wenceslau Mas, preguntant a quina autoritat s'ha de dirigir pera reclamar contra la reial orde de 19 de juny últim, tenint en compte lo que ja se li ha dit sobre aquest assumpte.

En el Foment Regional-Museu de la Sagrera, durant el present curs s'hi donaran classes de Francès y Esperanto, de set a vuit y de vuit a nou del vespre, respectivament.

El curs va comensar ahir.

Sport y festes

La secció Foment de la Sardana de la A. P. C., ha confiat a la colla de sardanistes «Catalonia» l'organisació del Concurs de sardanistes que té en projecte pera'l proper mes de novembre, y en el qual s'oferirà un primer premi al menys de 500 pessetes.

Pera aquest Concurs, que permet revestir gran importancia, s'han inscrit com a socis protectors els senyors Josep Aleu, Miquel Costa, Mauri Vilar, Cafè Espanyol, F. Font y Joseph y Ernest Petry, haventse ofert la presidencia del mateix al conegut empordanès senyor Damàs Servià.

Dintre de poc se faran públiques les bases que'l regiran y el dia de la seva celebració.

Vida corporativa

L'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió, a dos quarts de dèu d'aquest vespre.

L'orde de la mateixa serà'l següent:

El doctor Umbert parlarà d'un cas de «Prozospermosi o malaltia de Dazier».—El doctor Ferret farà una comunicació sobre'l «Treponema pallidum den Schandin» (presentació de micro-fotografia).—El doctor Ferret, comunicació sobre l'infecció de Fersin haguda a Barcelona en 1905.

Qüestions obreres

En el dispensari municipal d'Hostafrancs ha sigut curat de lesions a la mà esquerra, l'obrer Joan Agulló y Planes, de 31 anys de edat.

—En el de Sant Martí de Provensals ho fou també de la fractura del bras dret, a causa d'haver sigut agafat per una corretja de transmissió en una fàbrica, Vicens Abadal Roca, de 30 anys.

El dijous, a les vuit de la nit, celebrarà reunió general la Societat d'obrers pintors «La Nueva Semilla», en el carrer de Tallers, núm. 16, primer.

—Avui, a les nou de la nit, celebrarà reunió de socis y no socis «L'Unió de les Arts del Llibre», en el local del carrer de Tallers, núm. 45, segon.

—A dos quarts de tres de la tarde's reunirà en el teatre Apolo l'Associació d'artistes dramàtics y lírics, pera parlar d'assumptes de interès.

—El Sindicat Obrer del ram de Fonda marítima tindrà junta general a dos quarts de nou de la nit en el carrer Major, 44, segon, barriada de la Barceloneta.

Tribunals y Jutjats

Durant sa darrera guarda, el Jutjat del districte de la Barceloneta va instruir dotze diligencies sumarials pels fets següents:

Furt, quatre; danys, dues, y les demés per estafa, robo, lesions, retenció d'efectes y contraban.

Fou detingut un subjecte.

Fins aquest mitgdia estarà de guarda'l Jutjat del districte del Nord, escrivanía Olaveria.

El succeirà'l de les Dressanes.

Crides judicials.—El jutge del districte del Sur, d'aquesta capital, cita a don Josep Botey y Cisa; el de l'Audiencia, als hereus o successors de don Marian Monsalvo y de don Ignasi Oliveras; el municipal del districte del Sur, a Josep Huguet Ibars y Isidre Soler Alcaina; el de les Dressanes, a Angela Brau y Joaquim Fernández, y el de l'Universitat, a Ernest Castillo, Lluís Domínguez, Enric Soler, Manuel Pol Picabe, Josep Polo Bergés y Rosa Vatlla.

Del Govern Civil

Baix la presidencia del senyor Ossorio se reuniren anit, com ja anunciàrem, una comissió dels obrers vaguistes del taller d'enquadernacions del senyor Vilaseca y dos representants de l'esmentat patró, ab l'objecte de veure si era possible trobar una fórmula d'arreglo.

Després de ben esbrinades les qüestions que han originat la vaga, resultà que's devien a divergencies dels obrers ab un encarregat y llavors el senyor Ossorio proposà una fórmula, consistent en la creació d'una especie de tribunal arbitral, composat per un obrer, un delegat dels patrons y una tercera persona de la confiansa de tots, pera que decidissin la qüestió pendent.

Amdues comissions quedaren en consultar a sos respectius representats y en tornar demà, dijous, al vespre, al Govern civil, pera donar contestació de lo que acordin.

El senyor Ossorio, parlant després ab els periodistes, digué que la creació de tribunals arbitrals constituits en la forma abans dita, pera entendre en les qüestions interiors dels tallers, creu que seria de gran utilitat pera posar terme a molts conflictes.

Quan les vagues esclaten per qüestió de salaris o d'hores de jornada són de més difícil solució, però la major part de les vagades les originen assumptes d'orde interior dels tallers, que aquests tribunals podrien resoldre y s'evitaria que's perjudiquessin interessos de patrons y d'operaris acudint a la adopció d'actituts extremes.

La reunió que havien de celebrar diumenge'ls delegats de policia dels districtes pera posarse d'acord sobre diferents assumptes relacionats ab el servei, la celebraren ahir a la nit.

Divendres se reunirà la Junta superior de policia. Entre altres assumptes tractarà de les propostes pera cobrir algunes vagants que hi ha al Cos de vigilancia.

L'arcalde d'Igualada telegrafià ahir al governador que la Junta de la Societat d'Obrers Curtidors ha publicat una fulla dirigida als patrons de l'esmentat ram, presentant com a base única que's redueixi la jornada de nou hores y mitja, que regeixen ara, a nou, y els dissabtes a vuit.

Anuncien que si no s'accepta aquesta base, se declararan avui en vaga.

Anit se rebé en el Govern civil la següent combinació de personal:

El secretari de l'Inspecció general de Vigilancia, senyor Gavilanes, passa a desempenyar la secretaría del Govern civil de Girona, haventse nomenat pera substituirlo a don Josep Quiroga Valverde, quefe de negociat de tercera classe, cessant.

L'oficial de tercera, senyor Conde, ascendeix a oficial de segona.

Es nomenat oficial de tercera en aquest Govern civil don Enric Mellado, oficial de quarta que presta servei en el ministeri de la Governació.

L'oficial de segona d'aquest Govern es nomenat oficial de tercera del de León.

Ha sigut denunciat a la policia que durant l'ausencia dels veïns d'un entresol del carrer de la Canuda hi entraren els lladres y se n'emportaren 300 pessetes en billets de banc y 30 en plata.

Un individu que pujà a una casa del carrer de Corts pera donar un recado, deixant al carrer una tartana tirada per un cavall, quan baixà se trobà ab que havien desaparegut. Els autors del fet no han sigut capturats.

Ahir se reuniren els presidents d'alguns dels gremis afectats per la reial orde que recentment ha publicat la *Gaceta* respecte a la hora en que han de tancarse els restaurants, cafès, tavernes, etc.

Acordaren visitar al governador civil pera conèixer sos propòsits en lo que toca en aquest assumpte.

Preguntat pels periodistes el senyor Ossorio, respecte a aquesta qüestió, se mostrà molt reservat, limitantse a dir que lo millor fora que no's parlés més que dels fets sense anticipar judicis.

Fets diversos

A la plassa Comercial, estant carregant a un carro una caixa plena d'alls, aquesta caigué damunt d'Antoni Pallejà Martí, de vint anys, fracturantli la tibia dreta. El pacient fou auxiliat al Dispensari del Parc.

—Sigué detingut al carrer de la Verge del Remei un vell de setanta anys, nomenat Salvador Montras, el qual tenia intenció, segons confessava, de cometre actes immorals ab un nen de set anys.

Oh! La respectabilitat dels vells!

—Treballant en la descàrrega de blat en un vapor grec anclat en nostre port, prengueren mal Antoni Bueno y Julià González, essent tots dos auxiliats a la Casa de socors del districte de Llotja.

—A la Casa de socors de les Dressanes fou auxiliat Diego Capdevila, de 2 anys, que presentava símtomes d'intoxicació per haverse begut una certa quantitat de creosota.

—Sigué trobada morta en el llit, de mort natural, Teodora García, de 58 anys, que vivia rellogada en el carrer d'Aral, 7.

—Els veïns del número 570 del carrer de Valencia, observaren que la porta del principal, segona, de la susdita casa, no s'havia obert en tot el dia y, sospitant que quelcom pogués passar als amos d'aquell pis, avisaren a la guarda municipal. Manat obrir el pis per l'arcalde de barri, se trobà morta a la mestressa del mateix, donya María Escartín, de setanta anys, la qual morí de mort natural.

—A la rambla del Triomf (Poble Nou) un carro atropellà al fanaler del gas Lebon Joan Mun Sampere, de seixanta quatre anys, produintli fortes contusions, ab probable fractura de l'homoplat esquerre. El pacient fou auxiliat al Dispensari d'*aquella* barriada.

La guarda municipal atropellada.—Els agents de seguretat, o de poca seguretat, vinguts de Madrid, no sabent com ferho pera fer mèrits. Veient, sens dubte, que això de les bombes es cosa que no dona pera lluirshi, s'han determinat a empolainarse ab plomes de paó reial pera fer veure que fan quelcom de profit, quan, realment, si alguna cosa fan, es nosa.

Abans d'ahir a mitja nit hi hagué un fort avalot a la Porta de Santa Madrona, per haver un subjecte, anomenat Felip Paternostre, donat una bofetada an en Manuel Juliano, en presencia d'Ampar García, que viu ab l'últim dels referits.

Al sentir el soroll y l'avalot se presentaren al lloc del succés dos municipals, els quals detingueren als avalotadors y se'ls endugueren cap al quartelet. Però veusaquí, que per allí rondava un de l'*hule* que no devien saiguer que fer, o bé que com el personatge de l'obra den Rusiñol, no tenia genit pera policia y acordà apoderarse dels presos, pera simular ell un servei que no havia fet.

A tal pretensió, naturalment, els guardes s'hi resistiren, però'l policia rebé refors d'altres individus y d'alguns inspectors, promovent entre tots un gran avalot per volguer de totes maneres els presos que duien els municipals.

Com que no pogueren conseguir el seu objecte, quan foren al carrer den Guardia, davant de la Delegació, sortiren altres de l'*hule*, empenyent entre tots a presos y a municipals dintre del quartelet.

Ab tal motiu, se produí entre'ls municipals un fort disgust y esperem que l'arcalde y el Municipi sabran aixecar la veu davant del governador dientli que a Barcelona tant sòls o més, els municipals que la policia, y que la ciutat no pot tolerar que quatre ineptes vingin pitgin el prestigi de la guarda municipal.

Publicacions

Cataluña.—Hem rebut el primer número d'aquesta revista quinzenal ilustrada que edita la casa Tasso.

L'objecte d'aquesta publicació es donar a conèixer quant se refereix a Catalunya en tots els ordes, formant monografies històriques, geogràfiques, literaries, etc. Conté'l primer número treballs de la Direcció, E. Moliné Brasés, Cels Gomis, N. Font y Sagué, Manuel Escudé y Bartolí y C. E. de Camiloriá.

Boletín de la Cámara oficial de Comercio de Tarrasa.—Hem rebut el número corresponent a setembre d'aquesta publicació.

Hem rebut un exemplar de la Memoria presentada a l'Ajuntament pels individus del Cos Mèdic Municipal que en 1899 anaren a estudiar a Oporto l'epidemia de glànola y que tracta d'aquesta malaltia.

La Dieta hídrica y els evaquants en el tractament de les toxi-infeccions gastro intestinals agudes.—El doctor R. Pla y Armengol ha publicat en un voluminós fascicle, elegantment editat, un hermós estudi sobre la qüestió el nom de la qual encapsala'l llibret, que serà profitosament llegit pels nostres metges.

Hojas Selectas.—Publica, entre altres, els següents treballs el darrer número d'aquesta revista.

«La cuestión agraria en Rumania».—«Estudio histórico de los cometas».—«La esposa», novela dialogada, per G. Martínez Sierra, ab dibuixos de Carlos Vázquez.—«Syrinx», per F. Ménétrier.—«Aventuras maravillosas de Arquibaldo», ab dibuixos de Rountree.—«En la oposición y en el poder», per J. Carlos Bruna, ab dibuixos de l'Apeles Mestres.—«Laura de Huelva», novela del sigle XVII, per Ramon A. Urbano, ab dibuixos de J. Fey.—«El mendigo forastero», nota còmica de l'Apa.—«Las energías del Extremo Oriente», per A. García Llansó.—«Crónica internacional. Francia en Marruecos».

INFORMACIONS telegràfiques y telefóniques

Madrid, *1, 10 matí.*

La "Gaceta„

Publica:

Reial orde declarant que'l terme mitg del cambi de francs en el mes de setembre darrer ha sigut el de 13'30 per 100.

Anunciant haver ocorregut un cas de glànola en el port d'Oran.

Orde ampliant en 100,000 pessetes el crèdit concedit a la provincia de Málaga pera obres de carreteres.

Els lliberals sevillans

SEVILLA.—Se celebrà en el teatre del Duque l'anunciada Assamblea general.

Parlaren alguns diputats, senadors, ex diputats y regidors del partit.

Els oradors s'ocuparen de la reorganisació dels lliberals a la provincia de Sevilla baix la quefatura del senyor Moret y de la necessitat de reformar els articles 11 y 23 de la Constitució.

El senyor Rodríguez de la Borbolla atacà durament als conservadors.

Exposà que les lleis electoral y de justicia municipal, aprovades ràpidament, afavoreixen el caciquisme.

Sostingué que la llibertat de cultes es el dogma fonamental del programa dels lliberals, fins al punt que si aquests no ho complissin en res se diferenciarien dels conservadors.

Afegí que'l partit lliberal es bastant pera lluitar ab el conservador, però dèbil davant de l'unió reaccionaria amparada per en Maura, y per això es precís anar a la coalició.

A l'acabar l'Assamblea s'envià un telegrama d'adhesió al senyor Moret.

El senyor Canalejas

Ha arribat a Madrid, procedent d'Alacant, el senyor Canalejas.

Topada

LUGO.—Entre les estacions de Monforte y Bóveda toparen ahir dues màquines, resultant greument ferit un dels maquinistes.

Els treballadors gratuits

Els individus que estan subjectes a la prestació personal en el campament de Pardiñas van a esser llicenciats, per haver complert ja'l temps.

Casi tots demanan esser reenganxats.

L'arcalde ha manifestat als solicitants que concedirà'l reenganx com premi als que s'hagin distingit pel seu bon comportament y laboriositat.

2 tarde.

La glànola

El ministre de la Governació ha manifestat que no s'han confirmat oficialment els rumors de que existeixi la glànola a Marsella.

Aont està confirmat que existeix es a Oran, segons publica ja avui la *Gaceta*, y s'han adoptat grans precaucions sanitaries pera evitar la propagació.

De les inondacions

No s'han rebut més noves oficials de Málaga.

El ministre de la Governació ens ha dit que la neteja dels carrers se fa ab dificultat y a poc a poc, perquè'l fang es molt tou y no's pot recullir bé; no obstant, el ministre espera que aviat quedaran nèts els carrers.

Pera apressar la neteja dels carrers, el transport del llot se fa ab vagons de la companyia de tramvies elèctrics d'aquesta ciutat.

El governador manà construir barracons pera que'ls inondats no dormin al carrer, però essent insuficients, s'han demanat tendes de campanya al ministeri de la Guerra.

A la platja d'Estepona ha escupit la mar quatre cadavres, y a la de Colmenar, tres.

La Cambra de Comers ha rebut robes y telegrames de les Cambres de Madrid y Santander oferint obrir suscripcions.

L'Institut ha prorrogat la matrícula pera'ls alumnes dels pobles.

Se diu que'l Banc d'Espanya se mostra disposat a aixecar l'emprèstit proposat per la Cambra de Comers, però dintre de certes condicions.

Una comissió nomenada a l'efecte estudía ara aquestes condicions.

Ha arribat don Andreu Mellado, que estava detingut a Almeria pel mal temps y que ve a repartir el donatiu dels espanyols de Buenos Aires.

Les ambigüetats den La Cierva

El senyor La Cierva ens ha dit que avui haurà retornat a Castelló el governador d'aquella provincia, que vingué ab sa familia a Madrid en ús de llicencia.

Això no impedí que'l nomenat governador conferenciés ab el ministre, y com sempre que's fan preguntes al senyor La Cierva, aquest no dona importancia al plet de Castelló, evitant ocuparse concretament de l'assumpte.

Manifestacions den Concas

El general Concas ha conferenciat avui ab el ministre de Marina, tractant, entre altres coses, de les reformes del general Ferrandiz.

El senyor Concas ha dit que ve molt bon impressionat del seu viatge per Catalunya, puix ha pogut observar que tot això del separatisme es pura faula.

«Els catalans—ha dit el senyor Concas—desitgen esser bons espanyols; sols aspiren a que se'ls atengui en ses justes demandes.»

El general Concas fa elogis de l'esperit lliberal del poble de Catalunya y assegura, com es natural desde son punt de vista polític, que aquest sentiment prevaleixerà sobre'l de la Solidaritat, que estima moviment inspirat per interessos polítics, principalment catalanistes.

El senyor Concas estigué aquest matex matí a visitar als senyors Moret y comte de Romanones, cambiant ab el primer impresions sobre la conducta que han de seguir les minories lliberals en la discusió de les reformes del general Ferrandiz.

Demà sortirà'l senyor Concas cap a Extremadura, d'aont no's proposa regressar fins l'obertura de les Corts.

4'15 tarde

L'obertura del Curs

En el Paranimf de l'Universitat Central s'ha celebrat l'obertura del Curs acadèmic.

El doctor Bonet, de la Facultat de Farmacia, encarregat del discurs reglamentari, en sa oració s'ha ocupat en la forma en que's donen les ensenyanses d'Arts y Ciencies.

S'ha mostrat partidari de que'ls exercicis del Doctorat consisteixin en una Memoria sobre'ls principals problemes de la Facultat de que's tracti.

S'ha mostrat contrari a que's publiquin en la *Gaceta* les memories dels catedràtics pensionats a l'extranger.

Després del discurs del doctor Bonet, el ministre d'Instrucció pública, que presidia l'acte, ha pronunciat un discurs relativament breu, per la costum, ja famosa, que té'l senyor Rodríguez Sampedro de dar a ses peroracions extensió verdaderament incommensurable.

El ministre ha dit que es una exageració el que les nostres ensenyanses estiguin tant atrassades.

Quelcom hi ha que reformar, però'l senyor Rodríguez ho vol fer ab molta prudencia.

Ja posat en el camí de l'optimisme, el ministre ha exposat davant del Claustre de doctors y catedràtics d'aquesta Universitat, que l'escoltaven extranyats, la xifra, a son judici considerable, a que alcansa'l pressupost d'Instrucció pública.

Després ha fet l'inventari de les Escoles, Instituts y demés centres docents, pera treuren la conseqüencia consoladora de que's compta ab suficients establiments d'ensenyansa pera les necessitats dels país.

Objecte dels seus desvetllamens serà l'ensenyansa primaria.

L'escola es lo que necessita més atenció.

El ministre, en comptes d'oferir portar al nou pressupost una quantitat pera material y millora de sòu dels mestres d'escola, ofereix crear un cos d'inspectors de primera ensenyansa.

Després les emprengué ab les escoles d'Arts y Oficis, dient que procurarà atendre al professorat pera que pugui complir les funcions que a tals escoles ha estat encomenada.

Després se procedí al repartiment de premis.

Discurs científic

VALLADOLID.—El doctor Lecha ha llegit el discurs inaugural del Curs acadèmic.

El tema desenrotllat ha estat «La avariosis como enfermedad social».

Es un estudi notable excitant a que's fassi contra la sífilis la mateixa campanya que pels organismes de totes classes se fa pera evitar la tisi.

Sobre Historia Natural

OVIEDO.—El doctor Varra Aragón llegí el discurs inaugural del Curs, tractant de l'historia natural y de sa ensenyansa a Espanya.

Ha dit que aquesta ensenyansa serà inútil si no's creen gabinets, laboratoris, museus, etc.

El caciquisme den Pidal

OVIEDO.—Per donar la classe pensionada per la Diputació provincial pera fer els estudis musicals a una senyoreta recomenada pel senyor Alexandre Pidal, se promogué un fort escàndol a l'hora de la votació.

Tres diputats votaren a favor de la recomanada y els demés del tribunal a favor de l'opositor senyor Murtequina.

El públic se pronuncià en pro d'aquest y a l'enterarse de lo que passava volgué lynxar als diputats, que tingueren de fugir.

Apedregaren l'escola de Belles-Arts aont se celebraven les oposicions y trencaren tots els vidres.

Solidaritat andalusa

L'acció de la prempsa

JAEN.—S'estan fent treballs pera constituir la junta de Solidaritat de Jaen, pera combatre'l caciquisme y lograr la descentralisació administrativa.

Estan al davant d'aquest moviment importants personalitats d'aquesta regió y apoien la nova idea *El Lábaro Andaluz* y *El Liberal*, de Jaen; l'*Heraldo*, de Linares; *El Defensor*, de Martos, y *El Combate.*

En Pardina a Santoña

Pel ministeri de Gracia y Justicia se han circulat les oportunes ordes pera que'l guarda civil Angel Pardina sigui traslladat a Santoña ont cumplirà la pena de reclusió perpetua a que se'l condemnà després de l'indult de la de mort.

Sospensió d'empleiats

OCAÑA.—Com resultat de l'expedient incoat pels successos del presiri, han sigut declarats sospensos el director y administrador que desempenyaven càrregs en aquella època.

Noves de Bilbao

BILBAO.—Ha sigut detingut a Bermeo un individu a qui se suposa autor del manuscrit antimilitarista que ha circulat aquest dies a Bilbao.

Se creu que'l copià d'algun llibre socialista o àcrata.

—En una mina del poble de Sopuerta s'ha enfonsat un plànol inclinat, agafant a sota a l'obrer Raimon Rodríguez, deixantlo mort.

—El benefici a favor del propagandista republicà Moriones ha produit 1,500 pessetes.

A benefici dels inondats

Demà tindrà lloc a Madrid una capta pública a favor dels malaguenys, acompanyada d'una o dues bandes de música.

La comissió admetrà tota mena de donatius.

L'actriu malaguenya donya Roser Pino, acompanyada de don Emili Tuhiller, captarà també a favor de les víctimes de Màlaga.

La funció teatral que organisen aquests actors pera tant benèfic fi, se celebrarà probablement la prop-vinenta semana, en un dels primers teatres de Madrid.

Hi pendran part l'actriu Carme Cobeña, el tenor Constantí, les principals companyies que treballen a Madrid y la Sala d'Armes del senyor Saenz.

En el ministeri de la Governació s'ha rebut aquest telegrama oficial enviat pel president de la Diputació de San Sebastián:

«La Diputació de Guipúzcoa, afligida per les desgracies y inondacions de la provincia de Málaga ha acordat enviar un donatiu de 5,000 pessetes pera la suscripció oberta.»

Contra un arcalde

LES PALMES.—En el poble de San Lorenzo els veïns se dirigiren, en sò de protesta per irregularitats administratives, al domicili de l'arcalde, Pere Bernardez, qui va tenir que tancarse a la casa de l'Ajuntament.

Arribà la guardia civil y fou apedregada.

Se logrà restablir l'orde, però hi ha la temensa de que's reprodueixi el motí.

Puja del pa

CORUÑA.—Se noten els efectes del descans dominical dels flequers.

Ahir el pa se venia car per haver estat apagats els forns el diumenge.

Els obrers demanaren el descans ab objecte de que'l diumenge poguessin treballar els companys que's troben sense feina, però'ls patrons han preferit tenir els forns apagats.

Els diumenges successius vindrà pa dels pobles propers.

9 nit

Visites al ministre de Foment

Ab el ministre de Foment, senyor González Besada, han conferenciat els ex ministres senyors Suárez Inclan y Alfons González.

Informació sobre la llei de segurs

L'informació rebuda en el Senat durant l'interregne parlamentari sobre'l projecte de llei de segurs ha estat molt nombrosa y interessant.

La comissió trobarà en ella medis sobrats d'illustrarse sobre l'assumpte.

Del Senat

El dia 9 retornarà de Godall (Valencia) el president del Senat, general Azcàrraga.

Hi ha a l'actualitat quatre vagants de senadors vitalicis produides per haver mort els senyors marquès de la Viesca de la Sierra, marquès de Perales, comte Revillagigedo y marquès de Cayo del Rey.

Ademés n'existeixen dues de senadors electius: la del duc d'Arévalo, per Madrid, y la de don Manuel de la Cuesta, per Burgos.

El comte de Torroella de Montgrí ha solicitat son ingrés al Senat per dret propri.

Aspirants a policies

•Les instancies presentades pera pendre part en les oposicions pera l'ingrés en el Cos de policia passen de 800.

Nous aiguats

GUADALAJARA.—El governador ha enviat al ministre de la Governació aquest telegrama:

«Els arcaldes de Valderrobres y Chilvedres comuniquen haver descarregat tempestes en diferents pobles y termes municipals, anegantse algunes cases y carrers y deixantles cobertes d'un metre de fang y pedres.

No han ocorregut desgracies personals.»

2, 1 a 3 matinada

Les "soirées„ dels lliberals

Aquesta tarde degueren comensar les anunciades reunions diaries, millor dit, tertulies, en el Círcol Lliberal, però com caigué un fort xàfec no hi assistí el senyor Moret al que esperaven alguns dels seus amics.

Hi concorrerà demà, si el temps no ho impedeix, proposantse cambiar impresions sobre'ls treballs electorals en relació ab la nova llei, encarregant de quant se refereix a Madrid al comte de Romanones.

La minoria lliberal

La reunió de les minories lliberals se celebrarà probablement el dia 8, y en ella pronunciarà'l senyor Moret un discurs, parlant de la necessitat de sortir del quietisme en que viu el partit lliberal.

Se diu que puntualisarà'l programa dels lliberals.

El senyor Moret ha escrit als seus amics, aconsellànloshi que assisteixin a dita reunió.

Declaracions den Moret

El diari *La Prensa* publica aquesta nit unes declaracions que'l seu director, el diputat senyor Melgares, atribueix al senyor Moret, aprovant les manifestacions fetes a Sevilla pel senyor Rodríguez de la Borbolla sobre la llibertat de cultes que'l senyor Moret afirma serà programa del partit lliberal y també la coalició dels republicans; s'entén ab els republicans que volen anar en tant mala companyia, els quals no poden esser altres que'l senyor Melquiades Alvarez.

Temors de crisi

Sembla que s'agrava'l conflicte polític plantejat per l'arcalde de Madrid, resoltament contrari als projectes del senyor Osma.

El senyor Sánchez Toca publicarà aviat una Memoria demostrativa dels perjudicis que experimentarà'l Municipi, per insuficiencia de les compensacions concedides per la desgravació dels vins.

El senyor Maura, en contestació a una carta de l'arcalde, li escrigué en forma que l'obliga a considerarse dimissionari; però la major dificultat, que tal vegada ocasioni una crisi, està en el ministre de Instrucció pública, conforme ab l'actitut de l'arcalde.

Això obligarà sens dubte al senyor Maura a anticipar el seu retorn pera celebrar Consell, probablement el dilluns pròxim, dedicat a ultimar definitivament aquest assumpte.

Altra guerra?

Un diplomàtic ab qui he parlat aquesta nit, que acaba d'arribar de Londres, me diu haver vist un document secret en la Embaixada dels Estats Units a Londres, afirment que la guerra entre'l Japó y els Estats Units es un fet que s'exteriorisarà molt aviat, més de lo que's creu.

Se diu en el susdit document que'l Gover Ianki està preparat, tenint també noves de que'l Japó's prepara pel topament, que serà un combat naval en el mar Pacífic.

El conflicte de Castelló

Encara que res ha manifestat el ministre de la Governació, se sab que'l governador de Castelló l'ha informat extensament sobre l'actitut del veïnat de Castelló contra l'arcalde senyor Espresati y dels motius que aquest ha donat pera l'enuig dels seus administrats.

Lo que no se sab es si el ministre adoptarà alguna resolució contra l'esmentat arcalde a qui protegeix ab el major descaro.

Els monàrquics de Madrid

El Centre electoral monàrquic ha dirigit una circular recordant als electors que procedeixin a la formació del cens electoral que en aquesta primera dezena del mes ha de portarse a cap y excitant el zel de sos correligionaris.

En La Cierva desmentint

El ministre de la Governació ha negat que pensi conferir als capitans de seguretat la quefatura de los Comissaries de vigilancia.

El tancament de cafès

Ha estat aplassada pera demà la reunió a que havia convocat el governador als Síndics de cafès, tavernes y restaurants pera tractar del compliment de la reial orde relativa al tancament dels establiments durant la matinada.

La reial orde comensarà a regir demà.

Sembla que quedaran exceptuats els establiments de les afòres.

El governador y l'arcalde han conferenciat pera posarse d'acord respecte al compliment d'aquesta reial orde.

Expulsió de cadets

S'han confirmat les noves d'ahir.

El ministre de la Guerra ha aprovat la proposta del Consell de disciplina de l'Academia d'Infanteria, que sentencià a expulsió d'aquell Centre a tres alumnes del tercer any, a conseqüencia d'una bromada.

La sentencia's complirà immediatament.

Optimismes ministerials

A pesar de que'ls robos se succeeixen a la Porta del Sol, el senyor La Cierva segueix ab la disminució del personal de policia.

Creu el ministre que la criminalitat disminueix cada dia y que no es necessari l'aument de la policia.

Aquesta manifestació del ministre, se presta, com es natural, als més saborosos comentaris, y així ho ha degut compendre ell, puix ha dit: «Però ja's procurarà atendre a les deficiencies que s'observen en la nova policia y se corregiran les faltes que hi hagi.»

Respecte de les costums moralisadores que'l senyor La Cierva pensa implantar, poc hem parlat avui ab el ministre.

Aquest troba molt bé l'obra d'un plebiscit com indica *El Imparcial* pera conèixer l'opinió de tot el país sobre l'assumpte, però no ha dit si segons sigui el resultat variarà son propòsit pera modificar les recents disposicions sobre'l tancament de tavernes, cafès y teatres.

El repòs den Maura

El senyor Maura continúa en el balneari de Fortuna sense llensar als quatre vents ni una sola frase.

Sols parla de que les Corts han de treballar molt.

La catàstrofe de Màlaga l'impressionà molt.

Tant aviat ne tingué noves, dirigí diversos telegrames.

Tots els dies llegeix l'informació de *La Epoca*, únic periòdic que reb.

De correspondencia'n té poca, però totes les nits, a les dèu, se li entrega un extens telegrama, extens a jutjar pel volum.

Sens dubte es del Govern, donantli noves.

Obres en el Congrés

S'estan acabant les obres en la tribuna de la prempsa del Congrés.

Quedarà aixamplada a espenses de la tribuna pública, podent colocarse en primera fila, pera escoltar millor als oradors, major nombre de redactors.

La Junta Central del Cens

Aquesta tarde's reuní la Junta central del Cens despatxant algunes consultes elevades per diferentes societats y Juntes provincials del Cens.

Assistiren tots els vocals, excepte'l senyor Conde y Luque, que, com a catedràtic, tingué que concórrer a l'inauguració del curs acadèmic.

La Junta no tornarà a reunirse fins la pròxima setmana.

Vaga de flequers

Segons noves oficials del Ministeri de la Governació, segueix la vaga de flequers de la Coruña.

Episodis de viatge

S'ha rebut a Madrid la nova d'un succés curiós, ocorregut durant el viatge del rei, que la censura no deixà passar.

Al passar, el dia 25, el tren reial per la estació de Parriño, el rei ordenà que la Banda Municipal toqués alguns aires regionals.

Així's feu y quan anava a sortir el tren un subjecte que victorejava sense parar, tirà un bulte, que penetrant per una finestreta va caure en el centre del cotxe reial.

Passat el primer instant de sorpresa, el mateix don Alfons el recullí de terra y va veure que era una cartera de butxaca ab alguns documents.

El rei la donà al director de la Banda ab l'encàrreg de que l'entregués a l'arcalde.

El director interpretà malament l'encàrreg y cregué que'l rei li donava la cartera ab algun donatiu pera la Banda.

Mentres ocorria tot això, en el tren el maquinista detingué el convoi perquè vegé una llum blanca del fanal del guarda-agulles que's convertia repentinament en roja, però s'averiguà que un cop de vent havia cambiat els vidres y el tren continuà sa marxa.

S'averiguà que'l subjecte que tirà la cartera es un honrat ciutadà que no pot contenir sos entusiasmes monàrquics.

L'aventura del Marroc

DE MADRID

La policia espanyola

El senyor Santaolalla y els demés quefes y oficials de l'exèrcit que han de formar part de la policia del Marroc han quedat en situació de supernumeraris.

DE TANGER

M. Regnault y el soldá

Han arribat noves de Rabat que fan referencia al 29 del pròxim passat mes de setembre.

Diuen que M. Regnault, ministre de Fransa al Marroc, ha tingut una entrevista ab Abd-el-Azis que li dispensà la més cordial acullida.

M. Regnault farà altres visites al soldà pera poder tractar detingudament dels diferents assumptes que han motivat son cridament a Rabat.

El divendres assistí Abd-el-Azis a les pràctiques religioses a la mesquida major ab una gran concorrencia.

Durant l'entrevista celebrada per monsieur Regnault y el soldà digué aquest que estava disposat a adoptar mides pera garantir la seguretat dels europeus y establir la policia en tots els ports.

Emissaris del soldá

Ha arribat Sidi-Seti-Bey, que ve ab l'encarreg de desempenyar una missió reservada que's suposa relacionada ab l'establiment de la policia.

Porta cartes del soldà pera'l Guebbas y el comissari marroquí del Banc.

Se li afegirà pera ajudarlo en sa missió Sidi-Amet.

No vol dir res sobre la missió que porta fins que rebi instruccions, que espera, d'Abd-el-Azis.

També ha arribat el quefe de la banda del soldà.

Es egipci y se l'obliga, com a tots els extrangers, a residir a Tànger o abandonar el territori.

Se comenta aquesta imposició de Fransa que no permet sorgeixi cap influencia extranya.

El viatge de M. Regnault

S'ha decidit que'l viatge de M. Regnault a Rabat s'efectuarà la propera setmana.

DE CASA-BLANCA

Camí de la pau

Han arribat nous representants de les tribus Mdakra, Mediuna y Ulad Harriz.

L'impressió general es que la pau en els voltants de la ciutat serà de molta durada.

Drude y Mulei-Hafid

El general Drude ha enviat emissaris a la mehalla de Mulei-Hafid, acampada a Ceta, pera conèixer quines són les seves intencions.

Segons diuen alguns desertors no tenen les tropes marroquines cap propòsit hostil contra'ls francesos.

Agitació kabilenya

Malgrat de que sembla normalisarse la situació, no totes les kàbiles estan conformes ab la pau.

Per noves del camp moro se sab que les kàbiles no estan d'acord, existint molts moros decidits a sostenir més que mai la guerra contra'ls francesos, alentats per l'anunci de l'arribada de Mulei-Hafid.

Nuclis de kabilenys estan esperant una nova concentració de forses als voltants de Marshic, ont hi hagué un petit campament que fou disolt pel general Drude.

An aquest punt se diu ha arribat una mehalla de Mulei-Hafid, manada per un llootinent, de gran fama.

S'espera una altra mehalla de Mulei-Hafid.

Se diu que aquest ha enviat aquestes mehalles pera sostindre l'esperit de seducció y concentrar a les kàbiles pera llensarles contra Abd-el-Azis en l'atac que té projectat pera després del Ramadán, que comensa després de la pròxima lluna.

Aquesta nova sembla confirmada en els consulats.

El general Drude, pera saber a què atendres, ha enviat emissaris a la mehalla de Muley-Hafid pera que interroguin al quefe sobre les seves intencions.

Encara no han tornat.

La por a la pesta

S'han pres mides en vista dels cassos de pesta d'Oran.

DE PARÍS

El contraban d'armes

Le Matin anuncía que les potencies que tenen representants al Marroc s'han posat d'acord pera evitar el contraban de guerra a les costes marroquines.

Diu també que la única potencia que no ha donat la seva aprovació ha sigut Espanya, lo que diu no pot extranyar a ningú perquè'l contraban de guerra al Marroc ha sigut fet sempre per espanyols.

DE RABAT

Desercions

Trescents soldats han desertat de l'exèrcit del soldà.

Abd-el-Azis permaneixerà a Rabat dos mesos, esperant pacificar les tribus.

Pròximament rebrà als ministres de Fransa, Espanya y Portugal.

INFORMACIÓ DE L'EXTRANGER

París, 1

Fransa

El Saló de París

PARÍS.—No obstant el dia trist y plujós, s'ha celebrat l'inauguració del Saló de la Tardor, ab nombrosa y distingida concorrencia.

Trobantse M. Fallières y els ministres a provincies, l'acte de l'inauguració no ha tingut caràcter oficial.

El pintor català senyor Sert exposa uns treballs decoratius molt admirats.

M. Falliéres y els inondats

MONTPELLIER.—El president de la República recorre'ls districtes perjudicats per les inondacions.

La pesta a Marsella?

MARSELLA.—El barco italià «Armònica» se troba en quarentena.

Sembla s'han produit a bordo casos sospitosos de pesta.

Alfons XIII a París

Le Figaro diu que'ls reis d'Espanya vindran aviat a París.

Sport aerostàtic

PARÍS.—Falta encara conèixer el punt ont han pres terra sis de les divuit bombes que sortiren ahir.

Accident militar

TOLON.—En l'Escola Pirotècnica ha explotat un projectil.

Ha destrossat a un obrer que'l manipulava.

Se l'ha traslladat a l'Hospital en estat molt greu.

Precaucions sanitaries

PORT-VENDRES.—S'han pres severes mides sanitaries contra'ls barcos procedents d'Oran, ont han ocorregut alguns casos de pesta.

Estats Units

El mausoleu den Mac-Kinley

CANTON (Ohio).—Ha arribat Mr. Roosevelt pera inaugurar el mauseleu a la memoria den Mac-Kinley.

Austria

Obsequis a Russia

VIENA.—L'emperador ha obsequiat ab un sopar al gran duc Wladimir y la gran duquesa.

Hi han assistit els grans ducs, duqueses, l'embaixador rus y el ministre d'Estat d'Austria.

Anglaterra

Topament

LONDRES.—Un telegrama de Coadbridge (Escocia), anuncía que'l tren de viatgers ha topat ab una locomotora que feia maniobres causant seixanta ferits y contusos.

El deute de l'Uruguay

LONDRES.—L'Uruguay ha remès 51,200 lliures esterlines ab destí a l'amortisació del deute.

Italia

Disgust de la Marina

ROMA.—Se diu que regna descontent entre la Marina de guerra, sobre tot en la secció de torpills.

Inondacions al Piamont

TURIN.—Les pluges torrencials y inondacions han causat grossos danys en diferents llocs.

Al Piamont les perdues són enormes, havent mort molts habitants.

Russia

Substitució de manament

ODESSA.—El prefecte de la ciutat, general Novitzkianonne, governador d'Odessa, ha sigut substituit pel general Kaulbay.

La revolució fracassada

PETERSBURG.—Els telegrames de Sebastopol desmenteixen la sublevació militar.

Han sigut desembarcats 9 revolucionaris vestits de militar, entre ells un ex tinent d'artilleria.

L'armada russa

PETERSBURG.—La prempsa diu que l'Almirallat ha encarregat dos corassats de 25,000 tonelades en els arsenals del Bàltic.

Servia

Crims de la policia

BELGRADO.—Els cossos dels detinguts polítics assassinats ahir per la policia dintre de la presó, han sigut enterrats avui.

L'acte sanguinari de la policia ha provocat l'indignació pública.

Els ànims estan excitadíssims.

Hi ha por de desordes.

Bèlgica

Visita del kaiser

BRUXELLES.—S'anuncía la probable visita de Guillem y el kronprinz a Bèlgica.

Abans se tractaran assumptes interessants ab les nacions extrangeres.

Informació de Catalunya

ARBOS. — Quasi tota la setmana passada hem tingut pluges en aquest poble. El dissabte cap al tard va caure una forta pedregada, com mai se n'hagi vist de semblant, per la duració y grossaria de les pedres. En alguns punts, aquestes formaven una capa de dos pams de gruix.

No cal dir si això ha fet mal per tot, especialment en les vinyes que encara estaven pera veremar, que eren moltes. Pera acabarho d'arreglar, el diumenge, tarde y vespre, tinguerem grans aiguats, que causaren molts perjudicis a les terres y donaren molt que fer als pagesos, pera que l'aigua no'ls entrés al cup, ple de verema o de vi en aquesta època.

A l'estació del ferrocarril entrà una gran quantitat d'aigua, dos o tres pams, que costà molt de treure.

Per tot això el poc vi que's cullirà serà molt flac, ademés de les altres perdues que sofriran els proprietaris.

—En el proper poble de Gornal, dilluns passat succeí la següent desgracia:

Al passar un individu nomenat Pau Lluch sobre la trapa del cup, tingué la mala sort que se li girés una post, caient dintre y morint a la poca estona.

Un fill seu que volgué baixarhi pera extreure a son pare, va tenir que esser pujat desseguida a punt de mort, lo mateix que un altre individu que quedà tant mal que morí poc després.

LA RIBA.—El diumenge passat tingué lloc en aquesta vila un gran ball de sardanes organisat per uns quants joves entusiastes del Centre de Lectura de la propera ciutat de Valls, de qual vinguda en aquesta població ja donà compte l'actiu corresponsal d'EL POBLE CATALÀ a Valls.

Dits senyors, després d'esser obsequiats ab un modest refresc, passaren a la sala de ball, plena de gom a gom, y dansaren ells sols una airosa sardana, acabada la qual s'oí una extraordinaria picadissa de mans.

Després se posà tothom, joves y senyoretes, a ballar l'hermosa dansa empordanesa, encara que, com es natural, ningú, fòra dels nostres hostes, sabia lo que s'empescava. Però ha causat tant entusiasme la visita dels joves vallencs, que's pot assegurar que aviat ballarem la sardana en deguda forma al mitg de les plasses.

Acabats els balls foren obsequiats els visitants ab un amical berenar.

SABADELL. — Les diverses festes celebrades ab motiu de l'inauguració de cura en el Centre de Dependents del Comers y de la Industria, foren per demés simpàtiques y agradoses y d'elles ne servarà Sabadell un bon record.

Pera assistir a l'acte vingueren de Barcelona nombroses y distingides personalitats, que foren rebudes al baixador de la Rambla per un gran nombre de socis del Centre y de la Cambra, al davant dels quals s'hi veien als presidents respectius de les dues entitats senyors Ferrán y Durán.

Entre'ls arribats hi vegerem al diputat per Igualada don Frederic Rahola, el diputat provincial senyor Cruells, una comissió del Centre Autonomista de Dependents del Comers de Barcelona, el senyor Poli, en representació del senyor Puigdollers y de *Mercurio*, els representants de les revistes *El Eco de la Industria* y *Cataluña Textil* senyors Paulet y

Rodón Amigó y els professors de l'Escola de Barcelona senyors Viza y Coroleu.

L'arribada dels esmentats senyors donà lloc a una simpàtica manifestació, que tirant Rambla amunt se dirigí al local ont el Centre de Dependents hi instalà les seves escoles, les quals foren detalladament recorregudes y examinades pels nostres hostes, que no se cansaren de dedicar lloanses al Centre per la perfecció pedagògica de les mateixes y les seves bones condicions higièniques.

Després de la visita foren obsequiats els hostes ab un dinar a l'Hotel d'Espanya. La presidencia de l'àpat l'ocupà'l regidor senyor Puig Cusanya, en representació de l'arcalde, y entre'ls comensals s'hi veien ademés dels esmentats senyors, al regidor senyor Cañadell, al representant del gremi de fabricants senyor Casals, a l'obrer ex pensionat per l'Estat senyor Grané, al director del nostre estimat confrare *Acció Catalana* y altres distingides personalitats de Sabadell.

Havent dinat, y abans d'anar al teatre del Círcol Sabadellenc, ont s'hi celebrà la festa, se feu una visita a la Caixa d'Estalvis en construcció, qual edifici constituirà un model arquitectònic.

La festa fou simpàtica de debò; una gentada extraordinaria omplí el local y manifestà la satisfacció que li produía l'acte, aplaudint entusiàsticament als que prengueren part activa en el mateix. Aquests foren els senyors Graner, Rodón y Amigó, Paulet, Bordas, Casals, Viza, Saló, Coroleu, Rahola y Cruells.

Tots ells feren remarcar la trascendencia que pera la cultura general de Catalunya tenen les festes semblants y l'estat d'educació y perfecció en una classe democràtica com es la dels Dependents que representa'l crear escoles ont a l'ensemps de millorar la seva cultura propria, s'educa al poble y se conquereix el Pervindre, atraient a l'infancia.

Hem dit que tots feren extraordinariament aplaudits, però hem de fer menció especial dels senyors Rahola y Cruells.

El primer censurà cruament la deixadesa (es l'únic modo de calificarho atenuadament) de l'Estat espanyol, que rebaixa'l sòu dels mestres y no's recorda casi de l'ensenyansa industrial.

Esmentà'ls assaigs fets per ell en una Escola pràctica comercial americana y ponderà'ls beneficis culturals obtinguts en la mateixa.

El senyor Cruells resumí els discursos pronunciantne un d'eloqüentíssim, felicitant al C. de D. del C. y de l'I. per la seva obra y fent vots pera la prosperitat d'aquesta.

Clogué l'acte'l senyor Puig Cusanya pronunciant les paraules de consuetut pera declarar obert el curs de 1907 a 1908.

Es indubtable que l'obra del Centre dels Dependents de Sabadell pot contribuir a la cultura general del nostre poble, y per això es digna d'esser esmentada y els seus creadors ho són d'esser felicitats.

Espectacles

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, tarde, a les cinc, sessió senzilla: «Els entremaliats»; a les sis, «Joan del Os». Nit, a les nou, primera vetllada d'abonament a càrreg del Centre Nacionalista Republicà: «Sogra y Nora» y «L'alegria que passa».

Demá, a les cinc, «Els entremaliats»; a les sis, «Permetim» y

Joan del Os

Nit, a les nou, funció a càrreg de la Tertulia Barcelonina; «Lo Rector de Vallfogona» y «Els entremaliats.

Se despatxa a Comptaduria.

TEATRE PRINCIPAL.—Tertulia Barcelonina. Funcions els dijous a la nit. Primera funció d'abonament demá dijous, a les nou; l'obra del immortal Pitarra «Lo rector de Vallfogona» y la comedia lírica de gran èxit «Els entremaliats».—Preu per quatre funcions, inclós timbre: palc ab sis entrades, 44 pessetes; butaca ab entrada, 5'50 pessetes; vals per funció, 1'25 pessetes. Queda obert l'abonament y despatx de vals a la Camiseria Turon, Ferran VII, 24 y 26; Casa Bartra, Jaume I, 10; Quincalleria «El Vano», Hospital, 19, y Ferrer, matalasser, Ronda Sant Antoni, 92.

TEATRE CATALÁ (Romea).—Avui, estrena de la comedia en quatre actes, arreglo den Salvador Vilaregut

DITXOSOS DINERS!!

A dos quarts de nou.

Demá, tarde, «Ditxosos diners!!». Nit, Tertulia Catalanista; «Sirena», «L'agencia d'informes comercials», «Nit de nuvis» y «Qui... compra maduixes.

Divendres, «Ditxosos diners!!».

Dilluns de Moda, funcions especials; inauguració el 7 d'octubre: Abonament de vuit funcions a la serie 10. Als senyors abonats se'ls hi reservaran ses respectives localitats fins avui. Desde demá se farán nous abonaments.

Obres que's posarán en escena durant la serie: «¡Ditxosos diners!» (nova, quatre actes, Vilaregut), «Don Gonzalo» (tres actes, Llanas), «Els savis de Vilatrista» (tres actes, Rusiñol y Sierra, nova), «Sota terra» (tres actes, Pitarra), «Temps de belluga» (tres actes, Busquets, nova), «100,000 duros» (tres actes, Martí Folguera), «A bordo y en terra» (tres actes, J. M.ª Arnau) y «La taca de café» (tres actes, Franquesa).

TERTULIA CATALANISTA (Teatre Romea).—Extraordinaria funció de broma, variada y escullida, pera'l dijous, dia 3, veritable dia de Moda: 2.ª de la 1.ª serie, ¡¡4 pesses, 4!! — «L'agencia de informes comercials», sainet ab notable y xistosa presentació de tipus.—«Sirena», hermosíssima marina de l'Apeles Mestres. — «Nit de nuvis», el *non-plus-ultra* de la broma, y «¡¡Qui... compra maduixas!!», el sainet de més èxit, den Vilanova.— Vales en «El Ingenio», Raurich, 6; Sombrereria Gili, Hospital, 16; Rellotgeria Mullor, baixada de la Presó, 8, y Camiseria Asensi y Balil, Quatre cantons del Call.

TEATRE NOVETATS.—Avui, 122 representació del gran espectacle de magia cómic-líric-ballable en tres actes y 22 quadros, de gran èxit

EL ANILLO MÁGICO

Magnífic decorat, riquíssim atrés, 500 trajos, Banda militar, cos de ball, 40 ballarines y primera parella absoluta de La Scala de Milan, Carnesi-Biancifiori; aquest espectacle ha sigut enriquit ab un nou quadro titolat «Las fuentes del Amor», havent pintat el decorat del mateix els escenògrafs senyors Moragas y Alarma. A les nou.

TEATRE TÍVOLI (Circo Eqüestre).— Gran Companyia Alegría.—Exit extraordinari. — «Fleury» M. y Mme., èxit monumental. Avui, a les nou, grandiosa funció, prenenthi part la gran atracció del dia «M. y Mme. Fleury»; els ovacionats artistes Les Clarus; Les 3 Gamón; Los 4 Américas; Cok and Billy; Michel Autadze; Les Rodriguez; Mr. Aguinoff; La Poupée atlete Emma; Mlle. Marguerite; Les Banola; escullits exercicis per tots els demés artistes.

Demá, tarde, matinée parisenca. Nit, Moda; dos debuts, dos; debut dels originals clowns Antonet y son august Groch, y debut den Tuxim.

TEATRE ELDORADO.— Companyia del cèlebre artista Ermete Novelli.—Avui, penúltima funció; a les nou, la comedia en tres actes «Il Barbiere di Gheldria», el monòleg «Simplicità» y la pessa «Un chiodo nella serratura».

Demá, despedida de la Companyia; la famosa comedia «Papá Lehonnard» y el monóleg «60 minuti prima».

TEATRE NOU.—Gran Companyia cómic lírica de primer orde.—Avui, tarde, a les quatre, sessió senzilla: «El pipiolo»; a les cinc, doble: «La Puerta del Sol» y «La Trapera», per la notable primera tiple Aurelia Morelli. Nit, a un quart de deu, especial, quatre actes: «El gallo de la Pasión» y l'obra del dia per son gran èxit «El lego de San Pablo».

Demá, «El chico de la Portera», per Aurelia Morelli.

Divendres, estrena de «La conquista del marido».

Aviat, estrena de «Los veteranos» y «La visión de Fray Martin».

SALA MERCÉ.—Exit grandiós del nou quadro «Rialles y ploralles». Programa estraordinariament interessant.

Estrena d'una nova pel·lícula del Marroc: empresonament del

BAJÁ DE CASA-BLANCA

ab ordo del gran corassat francés

Du-Chaila

Exit grandiós de les «Grutes meravelloses», completament reformades, espectacle únic al mon.

TEATRE PABELLÓ SORIANO.—Gran èxit dels «Chartram», exercicis màgics ab aros; «Trevallys», gosos amaestrats, y demés notables atraccions de la gran Companyia de Varietés

Ultims dies de «Banker», ab el salt de la mort.

CASA PREMIADA EN L'EXPOSICIÓ UNIVERSAL DE PARÍS DE 1900

Elíxir antidiabétic del Dr. Sastre y Marqués

D'èxit el més segur pera curar tan terrible enfermetat, disminuint sempre sa intensitat, purificant la sang, tonificant el sistema nerviós y aminorant, ja la albuminuria, com també la glucosuría en les diabetes insípides. Sa curació se logra ab gran rapidesa.

Dr. SASTRE Y MARQUÉS, Carrer de l'Hospital, 109, y Cadena, 2-Barcelona

—FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT—

CARTRÓ-CUIRO PERA TAULADES

NO CONFONDREL AB EL CARTRÓ PINTAT DE QUITRA

F. G. MARIÑO

Rec Comtal, n.º 5. - Prop de l'Arc de Triomf

Dissabte dia 28, al vespre, s'extravià una agulla de pit d'esmalt montat ab or, de senyora, ab dos retrats, desde'l carrer de Lauria, a la Sala Mercé. S'agrairà y gratificarà la devolució per ser record de familia. Lauria, 42, porteria.

J. O. NADAL

Mestre de dansa de saló y ball de societat

CLASSES DE DIA Y DE NIT

Condicions: Princesa, 15, principal.

VENDA A PLASSOS

mobles, màquines pera cusir, rellotges, trajos

Hospital, 101.

Se necessiten aprenents y aprenentes Concell de Cent, 321.

COLECCIONISTES DE SAGELLS!!

La casa **VICTOR ROBERT**, 83, rue de Richelieu, París, posa a la venda una serie de coleccions de sagells, tots diferents, tots garantits y al preu de la tercera part de **son valor real.**

AMÉRICA DEL NORD	"PAQUET RECLAM,,	AMÉRICA DEL SUR
100 sagells diferents	100 sagells diferents	100 sagells diferents
del Canadà, Estats Units, Méxic, Terra-Nova, Argentina, Paraguay, etc.	de les cinc parts del món: Japó, Australia, Egipte, Colombia, Mèxic, Russia, etc.	d'Antioquia, Argentina, Brasil, Colombia, Xile, Medellin, Perú, Tolima, Venezuela, Puerto-Rico, etc.
Preu: 5 francs	Preu: 1 franc	Preu: 7'50 francs

Acaba de sortir

Catàleg d'ocasions pera 1907
40 planes. Coleccions, lots, series, etc. S'envia gratis y franc y ab excelens sagells de

Prima gratuita

MOBLES DE A. DIRAT

— Exposició permanent de

DORMITORIS, MENJADORS, DESPAIGS, SALONS, etc., etc.

GRANS MAGATZEMS AB 12 PORTES

Carrers de Mendizàbal, 30 y Sant Pau, 50, 52 y 54

¡FORA PEL MOIXÍ!

Els **POLVOS COSMÉTICS DE FRANC** treuen en pocs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita el cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguen pel moixí (vello) a la cara y brassos, pera que ab el poden destruirlo.

Un pot: 2'50 pessetes. S'envia certificat pel correu si per endevant se reben 2'75 pessetes en lliuransa de Giro mútuo o en segells de correu

FARMACIA BORRELL

COMTE DEL ASSALT (CARRER NOU), 52, BARCELONA

BOTLLETÍ COMERCIAL

Moviment de Borsa

1 d'octubre 1907.

TRANSACCIONS

Pera donar lloc a la liquidació de fi de mes, ha deixat d'efectuarse aquest matí l'acostumada contractació de valors en el Casino Mercantil.

A la tarde, el retrocés que a primera hora han deixat conèixer els mercats reguladors, y en particular el de París, ha motivat que tant la Renda com els valors carrilaires sofrissin algun retrocés y mantinguessin son curs ab un xic de pesadesa. Més avensada ja la contractació, una lleugera refeta del mercat de París ha fet que'l bon sentit tornés altre cop a guanyar terreny y per ell els valors han pogut recobrar quelcom de lo perdut anteriorment.

El curs que fins a les quatre de la tarde s'ha seguit es: L'Interior ha comensat a 82'02, ha caigut a 81'97, més després ha conseguit referse, passant altre cop a 82'02, y no podent mantenirse en aquest cambi a causa d'algunes vendes que han sortit, ha reculat a 81'87, pera pujar ab un xic més d'animació, a la tanca, a 81'97. L'Amortitsable fi de mes no s'ha cotisat.

Els Nords, de 65'60 pugen fins a 65'55, cauen a 65'35, aconsegueixen remontarse fins a 65'60 y acaben a la tanca a 65'75.

Els Alacants, de 91'50 reculen a 91'35, pugen després a 91'65, cauen a 91'25 y ab més animació arriben, a la tanca, a 91'90.

Les Orenses s'han fet a 25'00.

En obligacions al comptat s'ha operat: Almanses del 3 per 100, a 77'25; del 5 por 100, a 105'15; Segovies, a 105'00; Sant Joan de les Abadeses, a 78'75; Alacants del 4, a 97'15; del 2 y 1/4, a 56'85; de la serie B, a 103'25; Roda a Reus, a 55'50, y Orenses, a 53'20.

Els francs s'han cotisat a 12'30 y les lliures esterlines a 28'23.

Novament represa la sessió del vespre al Casino Mercantil, s'han cotisat ab animació y ab més fermesa que a la Borsa. La tanca, a les sis, ha donat: L'Interior, a 81'95; els Nords, a 65'90, y els Alacants, a 91'90.

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	27'58	00'00
Londres xec	28'20	00'00	28'23
París xec	12'30	00'00	12'30
Madrid y plasses bancables a 8 d. v.	0'00	0'30	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 %, fi mes	81'875	81'95	81'975
Deute Inter. comp. S. A 4 %	83'85	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4 %	83'60	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 %	82'50	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. G 4 %	84'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. H 4 %	84'00	00'00	00'00
Deute Inter. en dtes. S 4 %	83'70	00'00	00'00
Deute Amortitzable c. S. A.	101'15	000'00	000'00
» » c. S. B.	101'00	000'00	000'00
Emprestit municipal 4 1/2 %	00'00	99'75	100'25
Emprestit munic. 1er. maig 1903 y març 1904 4 1/2	00'00	99'75	100'25
Emprestit munic. 1er. janer y 1er. juliol 1906—Series A, B y C	00'00	99'50	99'75
cantitats petites	99'35	00'00	00'00
Emprèstit munic. Tarrasa	00'00	96'00	97'00
Emprèstit Diputació Provincial	000'00	103'85	104'85
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba a S.	105'35	105'15	105'35
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	105'25	105'00	105'25
F. C. Huesca a França y altres línies (4 %)	94'75	94'50	94'75
F. C. y Mines Sant Joan de les Abad (3 %)	00'00	78'75	79'25
F. C. Tarragona a Barcelona y França (2 1/4 %)	57'00	56'85	57'15
F. C. M. S. A. serie A. Valladolid	000'00	000'00	000'00
cantitats petites	105'00	00'00	00'00
F. C. M. S. A., S. B. (4 1/2 %)	00'00	101'25	101'50
F. C. M. S. A. serie C. (4 %)	00'00	97'15	97'35
F. C. M. a B. Reus á Roda	00'00	55'50	56'00
F. C. Alm. a Val. y T. es. dh.	77'45	77'25	77'50
F. á Z. y Orense a Vigo	00'00	53'25	53'50
F. C. V. a M. de R.	103'00	000'00	000'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	000'00	104'50	105'00
F. C. M. a C. y O. d'Espanya	00'00	95'00	95'50
Comp G. de T.	00'00	96'50	97'00
Comp. Bars. Elec.	000'00	104'00	104'50
	00'00	94'00	94'50
Companyia Trasatlántica	000'00	99'00	100'00
Canal Urgell	75'00	00'00	00'00
Comp. Gral. Ts. Fs.	00'00	98'50	99'00
B. gl. a. d'Espanya núm. 1 al 108,000	101'50	101'25	101'75

Accions fi de mes

F. C. Medina á Z. O. V.	25'00	25'00	25'10
F. C. N. d'Espanya	65'35	65'60	65'70
» Madrid, Saragossa, Alacant	91'25	91'80	91'90
Accions comptat			
Banc Hispá Colonial	000'00	000'00	000'00
cantitats petites	170'35	000'00	000'00

BORSA DE MADRID

Informació del Corredor reial de comers A. Compte Navarro, Lauria 72.

	Avui	Anterior
Interior fi mes	81'92	82'80
Francs	12'05	12'30

BORSA DE PARIS

Informació del Corredor reial de comers A Compte Navarro, Lauria, 72.

VALORS ESPANYOLS

	Avui	Anterior
Exterior 4 per 100	92'82	93'30
Alacants	386'00	390 00
Nords	277'00	280'00

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixamplis.

Argentina	4 p. 100 1896 Rescissió	90'00 p. 100
Idem	4 p. 100 1900	98'50 p. 100
Brasil	5 p. 100 1898 Funding	105'25 p. 100
Xina	4 p. 100 1895	95'70 p. 100
Idem	5 p. 100 1898	502'50 titol
Egipte	Deute privilegiat 3 1/2 p. 100 1890	101'10 p. 100
Italia	3 3/4 p. 100	101'20 p. 100
Japó	4 p. 100 1905	90'50 p. 100
Marroc	5 p. 100 1904	506'00 titol
Mégic	4 p. 100 1904	95'50 p. 100
Russia	4 p. 100 1889	75'75 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	91'05 p. 100
Suissa	4 p. 100 Ferrocarrils de l'Estat	105'00 p. 100
Idem	3 p. 100 1903	88'50 p. 100
Turquia	4 p. 100	93'50 p. 100

BORSA DE LONDRES

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixamplis.

Consolidat anglès	2 1/2 p. 100	82'31 p. 100
Alemanya	3 p. 100 Imperi.	84'50 p. 100
Argentina	3 1/2 p. 100	75'60 p. 100
Idem	4 p. 100 Resciss.	85'00 p. 100
Brasil	5 p. 100 Fundin.	104'50 p. 100
Idem	4 p. 100 1889	83'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1903	98'50 p. 100
Xina	4 1/2 p. 100 1898	97'00 p. 100
Japó	4 1/2 p. 100 1.ª s.	93'00 p. 100
Idem	4 1/2 p. 100 2.ª »	92'25 p. 100
Idem	4 p. 100 1905	83'75 p. 100
Idem	5 p. 100 1907	99'75 p. 100
Russia	4 p. 0/0 1889 1.ª s	77'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	88'00 p. 100
Uruguai	3 1/2 p. 100	68'00 p. 100
Idem	5 p. 100 1896	94'00 p. 100
Venezuela	3 p. 100	46'50 p. 100

BORSÍ DE LA TARDE

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Milg, 20.

	Obre	Tanca
Interior	81'97	81'95
Alacants	91'85	91'90
Nords	65'70	65'90

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Milg, 20

Alfonso	11'70	per 100
Isabel	14'70	» »
Unses	11'70	» »
Or de 4 duros	11'20	» »
Or de 2 y 1 duro	9'70	» »
Dollars	14'70	» »
Francs	11'80	» »
Marcs	135'85	» »
Lliures esterlines	27'95	ptes. una

CAMBIS SOBRE LONDRES

Valparaiso	12	1/4	Transf.ª tel.	1/4	1/32
Riu Janer	00	0/0	Bombay 3 m.	1/4	9/32
H-Kong, 4 m.	2/2	1/4	Transf.ª tel.	1/4	1/32
H.-Kong, tr.ª	2/2	3/8	Shangai 4 m.	3/1	3/16
Iokohama	0/0	0/0	Transferen.ª	3/0	3/8
Sing. y Pen.	2/3	15/16	Buen. Aires.	127	27
Calcuta 6 m.	1/4	17/32			

BORSA DE FILATS

Del "Foment del Treball Nacional,,

	Rals comptat
Americà:	
Número 50, 1/C	73'00
» 40, »	64'00
» 30, »	56'00
Primeres:	
Número 30	55'00
» 14	52'00
Segones:	
Número 14	43'00
Jumel (Egipte):	
Número 40, repassat	75'00
Indies:	
Número 10, 1/C	33'00
» 10, 2/C	35'50

Societats y Ferrocarrils

BALANS DEL BANC D'ESPANYA

	21 setembre — Pessetes	28 setembre — Pessetes
Actiu		
Or	388.566.579	388.828.237
Corresp. a l'extranger	62.944.895	64.065.376
Plata	644.451.762	644.951.203
Coure per compte Hisenda pública	4.932.772	4.858.955
Ef. a cobrar al dia	2.941.294	2.753.670
Ant. al Tresor públic 14 de juliol 1891	150.000.000	150.000.000
Pagarés del Tresor llei 2 agost 1899	300.000.000	300.000.000
Descomptes	266.850.803	269.923.565
Pólisses, crèdit y crèdits disponibles	267.789.906	270.617.086
Pólisses de crèdits ab garan. y créd. disp.	109.870.223	112.269.017
Pgs. de prèts. garantia	9.133.016	8.921.811
Altres efectes en cartera	1.732.549	1.780.701
Corresponsals en el regne	16.449.259	16.910.726
Deuda perp. al 4 % int.	344.468.953	344.468.953
Acc. C.ª Arrend. Tab.	10.500.000	10.500.000
Accions Banc Estat del Marroc	769.750	769.750
Bens immobles	13.380.042	13.381.590
Operacions en l'extranger or	»	»
T. p. per pago am. al 5 per 100	2.699.579	»
Tes. per negociació de oblig. R. D. 25 juny 1906	»	»
Passiu		
Capital del Banc	150.000.000	150.000.000
Fons de reserva	20.000.000	20.000.000
Bitllets en circulació	1.551.823.425	1,554.785.250
Comptes corrents	491.620.057	490.486.661
Comptes corrents or.	514.553	497.433
Diposits en efectiu	21.102.310	20.984.975
Tresor públic		
Son compte corrent de efectiu	84.661.664	95.717.598
Pera pago de inter. de Deute perp. interior	8.673.669	8.596.487
Per saldo ctes. Tresoreria anteriors a 1907	»	»
Per pago int. Deute perpetua interior	»	»
Per pago am. y int. Deute am. al 5 0/0	»	»
Per pago am. y interés Ob. sobre renda Ad.	280.102	280.102
Per pago Deute exterior en or	1.154.091	1.113.297
Per ingr. Duanes en or.	53.122.899	41.001.535
Operacs. en el ext. or.	»	147.747
Per suscripció a metá. en Deute am.	»	»
Negociació de obligacions del Tresor	»	»
Reserv. contrb.		
Pera pago Deute perp. interior	56.063.197	47.650.680
Pera pago Deute am. al 5 0/0	11.598.470	11.598.470
Pera pago Deute Exterior en or	»	10.500.000
Divid. int. y altres obligacions a pagar	27.852.151	22.469.314
Banc	60.000.000	60.000.000
Gan. y pérd.		
Realisades	11.240.620	11.938.388
No realisades	24.702	18.728
Diversos comptes	47.800.473	57.285.973

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona,,

Liverpool 1 octubre

	Anterior — Tancà	Avui — Obre	12'15	Tanca
Disponible	6'72	0'00	6'67	0'00
Octubre-Novembre	6'12	6'08	6'10	6'12
Desembre-Janer	6'06	6'08	6'04	6'06
Janer-Febrer	6'05	6'03	0'00	6'05
Mars-Abril	6'07	6'05	6'05	6'07
Maig-Juny	0'00	6'06	0'00	6'08

Vendes.—7,000 bales contra 7,000 al any passat.

Alexandria 1 octubre

	Anterior — Obri	Avui — Obre
Novembre	19'1/4	18'13/16
Janer	19'19/32	19'3/32

Sostingut.

Nova York 1 octubre

	Anterior — Tancà	Avui — Obre	2-n Tel.
Dis.	11'60	00'00	00'00
Oct.	10'96	11'00	10'99
Des.	11'11	00'00	00'00
Jan.	11'18	11'17	11'21
Mar	11'28	11'29	11'32
Mai.	11'35	00'00	00'00
Jul.	11'42	00'00	00'00

Sostingut.

Nova Orleans 1 octubre

	Anterior — Tancà	Avui — Obre
Disponib.	11'56	00'00
Octubre	11'18	11'18
Desembr.	11'12	00'00
Janer	11'16	11'19
Mars	11'32	00'00
Maig	11'42	00'00
Juliol	00'00	00'00

Sostingut.

Arribades als ports dels Estats Units.—31,000 bales, contra 42,000 al mateix dia de l'any passat.

CAFÉS Y SUCRES

Informació de la casa E Gaissert, Princesa, 54

El Havre 1 octubre

Cafè (good average)

	Obre	Tanca
Desembre	41'75	42'00
Mars (1908)	41'75	42'00
Maig	41'75	42'00
Juliol	41'75	42'00

Sostingut.

Nova-York 1 octubre

Cafè (Tipu núm. 7)

	Obre	Tanca
Desembre	0'00	6'20
Mars (1908)	0'00	6'25
Maig	0'00	6'30
Juliol	0'00	0'00

Sostingut.

Hamburg 1 octubre

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Octubre	19'40	00'00
Desembre	19'35	00'00
Janer-Mars (1908)	19'70	00'00
Maig	20'05	00'00
Agost	20'35	00'00

Sostingut.

París 1 octubre

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
4 Octobre	27'87	27'87
4 Janer	28'62	28'62

Sostingut.

Londres 1 octubre

Sucre (Base 88 per 100)	Obre		Tanca
Oc-Des.	9/7	0/0	9/7
Maig	9/11	0/0	9/11

Sostingut.

FARINES CILINDRADES

Extra blanca, núm. 1, 36'65 a 37'50; Segones, 17'50 a 18'50; Terceres, 15'85 a 16; Quartas, 14'50 a 15'00; Extra forsa núm. 1, 41'00 a 42'50; Segones, 17 a 18; Terceres, 14'00 a 14'50; Quartes, 14'25 a 14'50; Superfina blanca, núm. 2, 35'00 a 36'60; Superfina forsa núm, 2, 39'00 a 39'60.

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa Maristany y Companyia

(Carga de 115 kilos, sense Consums)

Empordà, de 30 1/2, a 00; Andalusia, de 30 a 00; Aragó, de 33 1/2, a 00; Mallorca, de 30 1/2, a 31 1/4; Urgell, de 32 a 00; Tortosa, de 00 a 00 duros.

ESPECIALITAT DE LA CASA:

Cantis d'un quartà ab consums

Etiqueta blava, a 6'00; idem rosa, a 6'50; idem or-vert, a 7'50 pessetes.

Existencies al Moll y Estacions anteriorment, 00 cargues.

Arribades al Moll y Estacions avui, 40 cargues.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C.ª, Plassa Palau 16, Bilbao y Huelva

Londres 30 setembre

		Lliu.	Shel.	Pen.
COURE	Standard	63	15	0
»	Id. 3 mesos	63	15	0
»	Bst Selected	74	0	0
ESTANY	G. M.	159	10	0
»	Id. 3 mesos	157	5	0
»	Inglés	161	10	0
PLOM	Espanyol	21	10	0
FERRO	Escocés		64	8
»	Middlesbro		55	9
»	Hematitas		75	4
ACCIONS	Riu Tinto	70	7	6
»	Tharsis	6	5	0
EXTERIOR	Espanyol	92	3	4
PLATA		31	3	16
CAMBI a 3 m/f		00	0	0
RÉGUL D'ANTIMONI		45	0	0

MERCATS DE SUBSISTENCIES

Aont no hi ha indicació de mesura, s'entén que s'ha de comptar per lliures: 400 grams

BACALLÁ: Sec, 0'55 a 0'65; remullat 0'35 a 0'50 pessetes.

BOLETS: Rovellons, 0'60 a 0'80; rossinyols, 0'50 a 0'00, muixarnons. 0'00 a 0'00 pessetes.

CARNS

BOU O VACA: Filet, 2; de primera, sense os, 1'10; ab os, 0'70.—De segona, sense os, 0'90 a 1'00; de segona, ab os, 0'60 petsetes.

BADELLA: Filet, 1'75; de primera, sense os, 1'30; de primera, ab os, 0'70.—De segona, sense os, 1'10; segona, ab os, 0'50 pessetes.

MOLTÓ: Costellas, 1'10; Primera, 0'90; Segona, 0'60 pessetes.

ANYELL: Indistintament, 0'90; Costelles, 1'30; Cuixa, 1'00; Córpora, 0'60 pessetes.

CABRIT: Indistintament, 1'25; Costelles, 1'50; Cuixa, 1'25; Córpora, 0'60 pessetes.

OVELLA: 0'70 a 0'80 pessetes.

CABRA O CRESTAT: 0'60 pessetes.

PORC: Llomillo, 1'30; Magra, 1'10; Butifarra catalana, 2'00; Blanca, 1 a 1'50; Negra, 0'80 a 1'20; Salsitxa, 1'00; pernil, 2'50; Ossos salats, 0'60 a 0'00; Llart blanc, 1'00; de la caldera, 0'80; Segí, 1'00 a 0'00; Cansalada, 0'80 a 1'00 pessetes.

MENUTS: de bou o de badella, primera, 0'50 a 0'90; segona, 0'25 a 0'40; de moltó, 0'30 a 0'40 pessetes.

CASSA: (per unitats) llebre, de 4'00 a 6'00; conill, de 1'75 a 2'00; perdiu, de 2'50 a 3'00; guatlla, de 1'00 a 0'00; tort, de 0'00 a 0'00; aucellets (dotzena), de 0'00 a 0'00.

CARGOLS: (Dotzena), 0'05 a 0'00 pessetes.

FRUITES

Meló: (un), 0'20 a 1'50; magranes, 0 00 a 0'00; codonys, 0'00 a 0'00; dàtils, 0'00 a 0'00; figues (dotzena), 0'10; idem seques, 0'15 a 0'30; idem de moro, 0'15; llimones 0'30 dotzena; maduixes, 0'00; cindria (una), 0'50 a 2'00 pessetes; nespres, 0'00; olives trencades, 0'30; idem sevillanes, 0'40; panses, 0'40 a 0'60; peres, 0'15; pomes, 0'10 a 0'15; prunes, 0'15; id. seques, 0'00; raim comarca, 0'10 a 0'15; id. valenciá, 0'20 a 0'25; id. pansa, 0'25; serbes, 0'00; taronges, 0'00; mandarines, 0'00; presecs. 0'25 pessetes.

Ous (dotzena), 1'50 a 2'00 pessetes.

Pa (kilo), 0'38 a 0'43 pessetes.

PESCATERIA

Llus del Cantàbric, 0'0 a 80; id. del bou, 0'00 a 0'00 id. palangre, a 1'50; molls, 0'70 a 1'00; llenguado 0'75 a 1'50; nero, 1'50; pelaies, 0'90; besugo, 0'70; congres 1'00 a 1'50; tonyina 0'80 a 1; bonito, 0'50; rap, 0'40 a 0'00; anguila, 0'60; mòllares, 0'70; rajada, 0'40; dorada, 0'00 a 0'00; llobarros, a 1'25; sardina, 0'40 a 0'00; llagosta, 1'50; llagostins, 4'00 a 5; calamarsos, 0'75 a 1'50; sipies, 0'80; pops, 0'40 a 0'00; ostres (dotzena), 0'80; petxines (dotzena), 0 5 a 0'10, musclos (dotzena), 0'05 a 0'25 pessetes.

VERDURES Y LLEGUMS

Ensiams: (dotzena), 0'25 a 0'40; escaroles (dotzena) 0'25 a 0'40; escarxofes, (dotzena), 0'00 a 0'00; pebrots (dotzena), 0'15 a 0'30; bitxos (dotzena), 0'15; cols (dotzena), de Gavà, 1'50; verdes, 0'50 a 0'90; coliflors (dotzena), a 0'00; bròquils (dotzena); 0'75 a 1; cogombres (dotzena), 0'20 a 0'40; carabassons (dotzena) 0'20 a 0; oberginies, 0'0 a 0'20; raves (dotzena), 0'25; naps, 0'10; cols de Brusseles, 0'45; escalunyes, 0'0; mongetes tendres, 0'15; rèneguas, 0'15; patates, 0'05 a 0'07; boniatos, 0'5; tomàtecs del temps, 0'15; conservats, 0'00 a 0'00; carabassa (una), 0'75 a 0; cart (un), 0'20; espàrrecs (manat), 0'00; espinacs, 0'00; àpit (manat), 1'25, sebes (forc), 0'20 a 0'25; tendres (el 100), 0'00; alls (el forc), 1 a 1'75; tendres (el 100), 0'00; faves tendres, 0'00 a 0'00; pésols, 0'00; mongetes seques, 0'15 a 30; sigrons secs, 0'20 a 0'70; id. remullats, 0'12 a 0 20.

Moviment del port

1 d'octubre.

BARCOS ARRIBATS

De Marsella y escales, en 22 hores, vapor «Cabo San Sebastián», de 952 tonelades, capità Zorrozua, ab càrrega general y 3 passatgers.

De Palma, en 12 hores, vapor correu «Miramar», de 950 tonelades, capità Singala, ab 1,685 bultes calsat, teixits, mantes, aus, tàpares, mobles y altres a l'orde y 118 passatgers.

De Glasgow, en 10 dies, vapor noruec «Raylton Dixon», de 1,112 tonelades, capità Kolstad, ab 2,217 tonelades carbó a l'orde.

De Londres y escales, en 7 dies, vapor anglès «Vectis», de 3,029 tonelades, c. Thompson, ab son equipatge y 182 turistes.

De Tavira, en 30 dies, pailebot portuguès «Dinora Costa», de 127 tonelades, capità Marcos, ab 130 tonelades garrofes a l'orde.

De Liverpool y escales, en 12 dies, vapor «Benita», de 904 tonelades, capità Goitia, con 130 tambors sosa càustica a M. Carbonell Subrà, 100 idem idem a J. Alesàn, 30 cascos sal sosa a S. Casamitjana, 70 barrils bicarbonat a R. Monegal y Nogués, 55 idem ídem a Serra y Valls, 67 caixes llauna y xapes cer a C. Rull, 1,234 bultes maquinaria, drogues, cotó, ferreteria, paper, teixits, llana y altres a l'orde y 3 passatgers.

De Bosa, en 5 dies, bergantí goleta italià «Beppino R.», de 513 tonelades, capità Giannoni, ab 490 tonelades carbó vegetal a l'orde.

D'Avilès, en 6 dies, vapor «Santa Ballesteros», de 1,017 tonelades, capità Moran, con 2,100 tonelades carbó a l'orde.

De Rumouski, en 19 dies, vapor norueg «Hebe», de 1,403 tonelades, capità Holm, ab 950 estàndars fusta a l'orde.

D'Avilès, en 9 dies, vapor «Antonio de Satrústegui», de 1,580 tonelades, capità Muñiz, ab 2,481 tonelades carbó a l'orde.

BARCOS DESPATXATS

Pera Ceuta, vapor «Gabriel Rius», capità Pis, ab efectes; pera Londres, vapor anglès «Arana», capità Walton, ab ídem; pera Gandia, vapor «Vicente Salinas», capità Castellà, ab ídem; pera Mahó, vapor correu «Menorquín», capità Cabot, ab ídem; pera Ciudadela, pallebot «Paquete Ciudadelano», capità Lluch, ab ídem; pera Màlaga, bergantí goleta «Muros», capità Mercader, ab ídem; pera Valencia, remolcador «San Antonio», capità Santalasis, ab lastre; pera Bilbao, vapor uruguaià «Acuario», capità Villademoros, ab lastre; pera Marsella, vapor anglès «Vectis», capità Thompson, ab son equipatge.

BARCOS SORTITS

Vapor «Cabo Higuer», cap a Marsella; vapor «Vicente Sanz», cap a Valencia; vapor «Gabriel Rius», cap a Ceta; vapor anglès «Arana», cap a Londres; vapor correu «Menorquín», cap a Mahó; vapor uruguaià «Acuario», cap a Bilbao; vapor anglès «Vectis», cap a Marsella.

Vapors de la casa Mac Andrews:

«Arana», sortí el 30 cap a Londres; «Cortés», sortirà'l 2 cap a Hamburg; «Sea Belle», sortirà'l 5 cap a Londres y Amberes; «Hyacinthus», sortirà'l 9 cap a Amberes y Hamburg; «Soto», arribà a Hamburg el 29; «Fortuny», sortí de Lisboa'l 30; «Goya», arribà a Faro'l 28; «Alvarado», navegant de Swansea cap a Barcelona; «Bravo», arribà a Pasages el 1; «Campeador», sortí de Cádiz el 29 directe cap a Londres; «Lista», carregat a Almeria; «Juan Cunningham», sortí de Gijón el 1 cap a Villagarcía; «Bazán», descarregant a Bilbao; «Pizarro», navegant d'Almeria cap a Hamburg; «Gravina», navegant cap a Liverpool; «Pinta», navegant de Liverpool a Pasages.

Mercats de Catalunya

VILAFRANCA DEL PENADÈS

28 setembre

Vins, per grau y càrrega de 121'60 litres de pessetes 0'95 a 1'25; pera destilar, de 0'70 a 0'80; blat, de pessetes 13'25 a 14'50 la quartera; ordi, de 7'25 a 7'75; civada, de 6'00 a 6'75; besses, de 13'00 a 14'00; palla, de 1'75 a 2'00 el quintà; aufals, de 4'00 a 4'50 els 40 kilograms; gallines, de pessetes 15'25 a 16'50 el parell; pollastres, de 4'50 a 6'25; oques, de 6'50 a 7'25; conills, de 3'00 a 4'75; ous, de 1'75 a 1'90; alls, primera, de 0'00 a 0'00 la dotzena de forcs; segona, de 0'00 a 0'00, y tercera, de 0'00 a 0'00.

LLEIDA

30 setembre

Blat montanya superior, de 18'50 a 00'00 pessetes; id. mitjà, 00'00; Id. fluix, 00'00; Id. hort primera, 16'00; Id. hort segona, 00'00; totes la quartera. Favons, a 11'50 pessetes els 48 kilograms; faves, a 11'00 els 47 kilograms; mongetes, de primera, a 21; y de segona, a 20'00 els 59 kilogrs.; Ordi, superior, a 8'25; y mitjà, a 8'00 els 40 kilogrmas; Blat de moro, de 9'50 a 0'00 els 48 kilograms; cibada, a 7'25 els 30 kilograms; Segol, 11'00 el 60 kilograms.

VENDRELL

22 setembre

Segó roig a 4'50 sac de 2 quarteres; segonet, 6'25; menudall, 7'25; segó blanc, 4'75; segonet, 6'50 y menudall, 7'50; farina, 4.ª a 11'50 ptes. sac de 60 kgs.; id. 3.ª, 12'50; id. 2.ª, a 14'00; id. núm. 4, de 13 a 15; garrofes a 7'50 quintà català; blat de moro groc, 12; id. blanc, 11; segol, 0; ordi, 7'50; besses, 12'00; herpi 9'50; porguera, 8 a 10'50; favons, 12; blat, 15 y cibada, 6'00, mongetes, 25'00 quartera; sofre lorisielle 0'00 sac de 40; sulfat coure, 100 kg.; ous, a 1'80 y 1'85 dotzena; alls cap pares, de 0 a 0 dotzena de forcs y les demés classes, de 0'00 a 0.

Mercats d'Espanya

MERCATS DE BLAT

Preus del blat en els mercats reguladors:

Valladolid, 49'50 rals fanega.
Peñafiel, 48'00 id., id.
Salamanca, 47'50 id., id.
Nava del Rey, 47'50 id., id.
Arévalo, 47'50 id., id.
Rioseco, 47'00 id., les 94 lliures.
Medina del Campo, 48'00 id., fanega.